УП «Народная воля». Кошт — свабодны.

Да ўвагі!

Хто не зрабіў перадаплату і хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

ТЕМА ДНЯ

Хватит ли сил отбить «газовые атаки»?

Премьерам России и Бела- звали это *"третьей атакой га*руси Михаилу Фрадкову и *зовой войны"*. Сергею Сидорскому вновь не удалось договориться о предоставлении Минску стабилизационного кредита на сумму 1,5 млрд долларов. Что стало камнем преткновения на этот раз, премьеры, выйдя к журналистам, не сообщили. Выглядели они раздосадованными, однако предпочли не драматизировать ситуацию.

"Вопрос сложный, в одночасье не решается. Мы взяли в домашнюю проработку пункты возможных договоренностей, довели аргументы сторон, будем принимать их во внимание", заявил г-н Фрадков.

После этого в Минск пришла телеграмма от руководства ОАО "Газпром" о намерении российской компании с 3 августа на 45% сократить объем поставок газа в Беларусь. Если учесть, что председателем совета директоров "Газпрома" является первый вице-премьер правительства России Дмитрий Медведев, то, перефразируя присказку одного из героев сериала "Солдаты", интересно россияне пляшут. Во всяком случае они раскрыли карты — чего хотят и как будут добиваться.

Третья атака

"Газпром" объявил о сокрашений поставок газа в Беларусь на 45 процентов в связи с тем, что "Белтрансгаз" не погасил долг за ранее поставленный газ. Российские СМИ на-

Угроза сокращения поставок российского газа в Беларусь напугала Евросоюз — через нее в Европу прокачивается до 40 млрд куб. м российского газа в год. Представитель Еврокомиссии Мартин Селмайер заявил: "Евросоюз призывает обе стороны безотлагательно решить проблемы мирным путем. В случае необходимости может быть созвано совещание экспертов по этому вопросу

На стороне Лукашенко выступила и официальная Вар-Министр экономики Польши Петр Возняк подчеркнул, что Польша настаивает на том, чтобы поставки российского газа в Беларусь выполнялись в строгом соответствии с подписанными договорами. "Мы требуем исполнения условия заключенных договоров. Мы не приемлем возможность сокращения или прекращения газовых поставок

Прижатый "Газпромом", Александр Лукашенко дал команду погасить долг. А председатель правления Национального банка Беларуси Петр Прокопович, докладывая ему об итогах работы банковской системы за семь месяцев, заявил, что страна полностью рассчитается с "Газтромом" на этой неделе

Чего же добивается Россия такими методами?

(Окончание на 3-й стр.)

ДЫПКУР'ЕР

Замена на старце

Часовы Павераны ў справах Злучанага Каралеўства Вялікабрытаніі і Паўночнай Ірландыі Найджэл Гуд-Дэвіс прыбудзе ў Беларусь 29 жніўня. Прыезд новага пасла Вялікабрытаніі Майкла Хэдака адкладзены з прычыны хваробы.

Хутчэй за ўсё Майкл Хэдак прыбудзе ў краіну да канца гэта-

га года, паведамляе БелаПАН. Найджэл Гуд-Дэвіс раней

Нагадаем, з 2003 года Пасольства Вялікабрытаніі ў Беўзначальваў Браян Бенет, які з'ехаў у канцы чэрпрацаваў першым сакратаром па эканамічных пытаннях у Пасольстве Вялікабрытаніі ў Расіі.

ТОЛЬКІ ЛІЧБЫ

Найніжэйшыя заробкі ў Карме і Хоцімску

Як сведчыць статыстыка, у чэрвені памер сярэдняй зарплаты ў цэлым па краіне склаў 710,2 тыс., а па бюджэтнай сферы - 642,9 тыс. рублёў. Або адпаведна 330,7 і 299,3 долара ў эквіваленце.

Праўда, за студзень-чэрвень планы па павышэнні заробкаў не былі выкананы адразу па 45 са 118 адміністрацыйных адзінак. У Брэсцкай вобласці гэта Бярозаўскі, Ганцавіцкі, Драгічынскі, Жабін-Кобрынскі і Пружанскі, у Віцебскай — Глы-боцкі, Гарадоцкі, Аршанскі, Пастаўскі і Чашніцкі, у Го-мельскай — Брагінскі, Добрушскі, Ельскі, Жыткавіцкі, Калінкавіцкі, Лельчыцкі, Лоеўскі, Нараўлянскі, Ак-цябрскі, Петрыкаўскі, Рага-чоўскі, Хойніцкі і Чачэрскі, у ўзровень у 200 долараў.

Гродзенскай Бераставінкі. Астравецкі, Зэльвенскі. Слонімскі, Мінскай Вілейскі, Валожынскі, Клецкі, Капыльскі, Любанскі, Малад-Мядзельскі. зечанскі. Стаўбцоўскі, Нясвіжскі, Магілёўскай — Бабруйскі, Го-Магілеускан рацкі, Кіраўскі, Клічаўскі, Меціслаўскі, Слаўгарадскі, Чэрыкаўскі

Да таго ж у двух раёнах (Кармянскім і Хоцімскім) сярэдняя зарплата так і не выйш-

Английские эксперты прогнозируют в Беларуси дефолт

Британский исследовательский центр Global Insight снизил суверенный рейтинг Беларуси до ситуации возможного дефолта. Он считает, что в нашей стране мало денег и правительству нечем платить по долгам. По информации Global Insight, внешняя задолженность Беларуси небольшая (изза того, что дают мало кредитов), но существуют "чрезвычайно большие задолженности по долгам иностранным компаниям".

ности российским компаниям и 193 миллиона — за предела-

оказался между Сциллой и Харибдой,

Называются цифры в 92 том в Европу, он полностью миллиона долларов задолжен- перекроет возможность улучшения отношений с Евросоюзом, на которую он ориентировался как на альтернативу отношениям с Россией", — отметил в интервью Радио Свобода если он будет отбирать россий-ский газ, который идет транзи-довательского центра Global

новым

Insight Наталия Лещанка. Она считает, что в сязи с белорусско-российским газовым конфликтом начнется так называемая "имиджевая война" — и Беларусь, и Россия будут пытаться убедить ЕС. что каждый из них прав.

Уроки белорусского джентльмена

Шаноўныя чытачы!

Па пытаннях распаўсюджвання газеты

жыхары сталіцы могуць звяртацца па тэлефоне 206-63-93,

vce астатнія— na тэлефоне 206-68-71.

Сергей НИКОЛЮК

То, что произошло в Гродно 28 июля на концерте группы "Океан Эльзы", даже по белорусским меркам оказалось

влекать его к суду. Как не со- ное им слово? Сегодня белорурвали погоны с тех, кто грубо сов волнует вопрос цены на избил во Дворце железнодорожников кандидата в президенты Александра Козулина.

Но вернемся к жанру. Советские люди теоретическое наследие лидера итальянских фашистов Муссолини не изучали, но его афоризм "Для своих — все, а для чужих закон" был бы им понятен. Закон потому и дышло, что тоталитарная власть создает его исключительно с целью принуждения к повиновению. Сама же власть живет "по понятиям", регулируя отношения внутри себя, любимой, при помощи неформальных договоренностей.

Времена меняются. Авторитарный белорусский режим от тоталитарного советского все-таки отличается. Многие наши законы на первый взгляд соответствуют международным стандартам, но вот только в области их применения никаких заметных подвижек не произошло. В результате власть постоянно натыкается на принятые ею же законы. Это создает ей некоторый дискомфорт, и с ним приходится мириться, как с надоедливыми мухами летом.

Приведу пример. В апреле этого года Лукашенко встретился с руководителями СМИ. На просьбу главного редактора "Народной воли" вернуть негосударственные газеты в белорусские типографии, киоски "Союзпечати" и каталоги 'Белпочты" последовал ответ: "Я не запрещаю типографии вас печатать, но если, печатая вас, пишете, они по закону печатать не могут".

русское законодательство не предусматривает ответственность типографий за содержание печатной продукции. За содержание отвечают редакции. Ответственность типографии невозможна без предварительной цензуры, но цензура запрещена в Беларуси. Заглянем на сайт Министерства ин-(www.mininform.gov.by), там мы без труда отыщем закон "О печати и других средствах массовой информации". Процитируем стагью 4, которая, кстати, называется "Недопустимость цензуры

О каком законе речь? Бело-

массовой информации": "Цензура массовой информа-— это значит требование от редакции со стороны государственных органов, организаций, учреждений, общественных объединений, их должностных лиц предварительно согласовывать сообшения и материалы, а также требование снять с печати (эфира) тот либо другой материал или сообщение допускается.

Не допускается создание и финансирование организаций, учреждений, органов либо должностей, в задачи или функции которых входит осуществление цензуры массовой информации".

Кто подписал закон? Некто А.Лукашенко. Интересно, это случайно не тот самый Лукашенко, который отвечал на вопрос главного редактора "Народной воли" в ходе встречи с руководителями СМИ? Сердце подсказывает, что тот самый, хотя во время подписания закона я лично не присутствовал.

Подобные примеры порождают цепочку последствий. Тут требуется пояснение. Каждый белорус и без словаря иностранных слов знает, что слово "джентльмен" означает "воспитанный, благородный человек" Словарь же дает первоначальное значение слова — "человек, относящийся к привилегирован-ным слоям общества". Есть такая "обязанность" у привилегированных слоев общества создавать для остальных образцы поведения. Английские джентльмены с этой задачей справились и справились так успешно, что даже белорусы понимают, что значит вести себя по-джентльменски.

А что значит вести себя как Лукашенко? Задумывается ли каким образом отзывается каждое публично произнесен-

российский газ. Кто должен их об этом информировать первым? Ответ очевиден. И он информирует: "Мы все по мировым ценам покупаем в России. Мы торгуем. Я даже сегодня и цен этих не знаю, поскольку бизнес сам устанавливает эти цены! Но на все сырье мы имеем мировые цены. И на нефть и прочее. За исключением газа Мы имеем выгоду от этого газа, если вот Россия бы ввела те цены, которые "Газпром" всегда хочет, 180 миллионов долларов. Наш вообще ВВП, если посчитать по мировым ценам, 50 миллиардов долларов. Что такое 180 миллионов долларов в этих 50? Что это такое? Это

Из-за чего тогда сыр-бор? Из-за слез? И без калькулятора ясно, что при потреблении 20 млрд кубических метров газа каждые 50 долларов за 1000 метров кубических дают в итоге 1 млрд долларов. Каждые! Европейские страны покупали в прошлом и позапрошлом годах газ по ценам в пять раз выше, чем белорусы. Откуда же тогда 180 лукашенковских миллионов? И как можно было сказать такое, и не в частной беседе, а перед телекамерами в ходе очередной прессконференции для российских региональных СМИ?!

Так публично белорусскообществу преподаются уроки. Во-первых, неправды. Во-вторых, безответственности. Уроки эти активно усваиваона нарушит закон, то за это ются. Поэтому массовое наруответит. И вот при этом усло- шение законов стало реальносвии они с вами никогда не заклю- тью. В ходе "выборов" 2006 чат договор. Ведь то, что вы года в Беларуси было арестовано и осуждено около тысячи человек. Никто из них не получил свой административный срок, минуя суд. Внешне все было, как у людей. Свидетели, иногда даже адвокаты и.. оформленные по шаблону приговоры. Кто выступал в качестве свилетелей? Ла в основном те же, кто и залерживал. Они усвоили уроки. Им есть, с кого брать пример.

Может показаться, что вся эта "специфика" распространяется в Беларуси только на оппозиционно настроенных к власти граждан. Но так не бывает. Нельзя быть честным и ответственным лишь в отдельно взятой области. Перелистайте государственные газеты. Они периодически публикуют материалы проверок Комитета государственного контроля. Белорусская экономическая модель предстает в этих материалах во всей своей красе.

Небольшая цитата: "В этом году должна быть завершена реконструкция общекурортного канализационного коллектора от деревни Степенево до панси-"Журавушка". Должны лежать две нитки коллектора протяженностью 8 км. Вместо этого проложена одна — длиной всего 1,4 км... Ясно, что этот пункт программы (читай, поручения президента!) выполнен не будет и потребует дополнительных средств

Так вот. После подобных выводов, сделанных верным соратником, надо быть вдвойне осторожным, прежде чем публично заявлять: "У нас нет такого, чтобы президент принял решение, а оно было саботировано подчиненными". У нас и не такое бывает, ибо безответственность давно уже стала одной из базовых составляющих белорусской экономической модели. Безответственность и ложь. Они расплодились на всех властных уровнях, да и в обществе этого "добра" хватает. Именно поэтому увеличение цены на газ до 100 долларов и вызвало столько проблем. Экономика, построенная на безответственности и лжи, эффективной не бывает.

Рыба, как известно, гниет с головы, но чистят ее с хвоста. Пенсионеры это уже почувствовали. Последний раз пенсии в Беларуси повышали в ноябре прошлого года, а вот инфляция явление ежемесячное. Экоглава государства над тем, номику не обманешь. Она на заявления с высоких трибун не реагирует...

Вот так покалечили Александра Шумкевича.

Фота Ю.ДАРАШКЕВІЧ, "Наша Ніва".

белый флаг.

модель'

из ряда вон выходящим: моло-

дому активисту Объединенной

гражданской партии Александ-

ру Шумкевичу спецназовцы сломали руку. И за что! За то,

что он поднял бело-красно-

еще раз не имеет смысла, а

провести журналистское рас-

следование на профессиональ-

ном уровне я не способен. Не

на то учился. Тем не менее жанр "Азбуки политологии" не

исключает движения от част-

ного примера к политологи-

ческим обобщениям. Все мы, в

конце-то концов, живем в оп-

ределенных рамках, и эти

рамки задает нам "белорусская

нах стражи порядка порой со-

вершают преступления. Воз-

можно, "у них" реже, чем "у

нас". Не это главное. Дело в

последующей реакции государ-

ства и общества на подобные

зидента Никсона или его изра-

ильского коллеги Кацава сви-

детельствуют, что высший суд

Почему же в Беларуси

бывает не только на небесах.

И в демократических стра-

события

Пересказывать

АКЦЫЯ

Бунт у Салігорску

Мясцовыя прадпрымальнікі заклікаюць калег правесиі 1 верасня забастоўку

6 жніўня прыкладна 150 прадпрымальнікаў Светлагорска выйшлі на цэнтральную плошчу горада, дзе агучылі патрабаванні да ўлад спыніць масавыя праверкі і канфіскацыі тавараў у гандляроў рынкаў. Падчас акцыі пратэсту прадпрымальнікі заклікалі калег з іншых гарадоў краіны падтрымаць іх і правесці 1 верасня агульнарэспубліканскую забастоўку.

шыня каардынацыйнага саве- рацьбе Змітровіч, "у горадзе прадпрыводзяцца праверкі, якія ініцыгомельскага ўпраўлення па барацьбе з арганізаванай злачынпаведаміў А.Змітровіч. — Яны выклікаюць на гандлёвыя месцы падатковыя органы, санстанцыю і іншыя службы. У прадпрымальнікаў канфіскавалі тавары на два, тры і нават на 14 мільёнаў. Таму мы вырашылі выйсці да ўлад і прапанаваць усім прадпрымальнікам падтрымаць

Старшыня савета прадпрымальнікаў Дома быту Ірына скага Савасеева паведаміла, што супрацоўнікі УБАЗ выклікалі яе на гутарку і шантажыравалі. Па гэтым факце прадпрымальніца мусіла 6 жніўня звярнуцца ў пракуратуру з заявай.

аргзлачыннасцю та прадпрымальнікаў Анатоль размаўлялі са мной пасля таго, як у мяне падатковая інспекцыя мальнікам стала немагчыма канфіскавала тавар на больш працаваць". "На рынках пра- чым 3,5 мільёна рублёў. Яны прапанавалі "вырашыць пытанююць, як ні дзіўна, супрацоўнікі не", калі я буду з імі супрацоўнічаць і расказваць аб тым, хто з мясцовых чыноўнікаў бярэ хабар, а таксама якія ў горадзе ёсць бандыцкія групоўкі. Я адказала, што нічога такога не ведаю, што мы сумленна працуем і плацім падаткі. Супрацоўнікі УБАЗ сказалі, што праверкі і канфіскацыі будуць праводзіцца да таго часу, пакуль мы не станем больш згаворлівымі", — сказала І.Савасеева.

Як паведаміў БелаПАН намеснік старшыні Светлагоррайвыканкама Аляксандр Магазіншчыкаў, такія праблемы з прадпрымальнікамі існуюць не толькі ў Светлагорску, але і ў іншых гарадах краіны. "Законныя або незаконныя іх патрабаванні — гэта вы-

Як заявіў БелаПАН стар- "Супрацоўнікі ўпраўлення па ба- рашыць пракуратура, куды мы ім прапанавалі накіраваць калектыўны зварот. Райвыкангэта каардынуючы орган, а не кантрольны. Мы з прадпрымальнікамі вырашылі правесці напрыканцы тыдня сустрэчу, на якую запросім санстаниыю, падатковую інспекцыю, пракуратуру, і канструктыўна будзем сумесна вырашаць усе пытанні

Як зазначыў прадстаўнік райвыканкама, "і санстанцыя не заўсёды можа своечасова вырабіць сертыфікаты, з-за якіх у прадпрымальнікаў пасля ўзнікаюць праблемы". "Праверкі ў нашым горадзе праводзіць упраўленне па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю. Чым яны выкліканы, я не ведаю, хутчэй за ўсё ў іх ёсиь нейкія заданні. Гэтыя службы ад нас не залежаць" падкрэсліў

Алена ГЕРМАНОВІЧ.

АСОБЫ ПОГЛЯД

«Лукашэнка ўжо даўно не валодае стратэгічнай палітыкай унутры краіны»

На сваім сайце ў Інтэрнеце сітуацыю вакол апошняга "газавага канфлікту" паміж Беларуссю і Расіяй пракаментаваў старшыня Кансерватыўна-Хрысціянскай партыі БНФ Зянон ПАЗЬНЯК:

Расія змяніла тактыку. Цяпер яна практыкуе атаку замест "пакрокавай палітыкі", ці "пакрокавай інтэграцыі", як гэтай новай тактыкі — атрымаць хуткую перамогу ці хаця б поспехі на "беларускім фронце".

У канцы мінулага года Гэта значыць запалохаць Лукашэнку, загнаць яго ў кут і прымусіць расплачвацца нацыянальнай маёмасцю. А ўрэшце падпісаць нейкую фармальную увесь час казалі. Сутнасць паперу аб "інтэграцыі" ці хаця б дэкларацыю альбо акт аб намерах, які даў бы падставу для маніпуляцыі з трэцім тэрмінам

зана і змена кіраўніцтва КДБ у Мінску, задача якога — хутка задушыць парасткі нацыянальна-вызвольнага супраціву ў Бе-

Лукашэнка ўжо даўно не валодае стратэгічнай палітыкай унутры краіны. Хоць знешне здаецца, што гэта ён кіруе і аддае загады на вынішчэнне беларускай нацыі. Так, аддае загады, бо яны адпавядаюць ягонай беларусафобнай сутнасці. Але партытура гэтай акуім, а публікай з Масквы.

Перакуліць расійскую атаку выйсці з сітуацыі магчыма і нават нескладана. Трэба праводзіць нацыянальную палітыку, унутраную і замежную, зыходзіць з нацыянальных інтарэсаў. Але для Лукашэнкі гэта чыста тэарэтычнае пытанне. Бо перакрочыць праз сябе ён у прынцыпе не здольны ніколі ні ў стане спакою, ні ў стане страху, ні ў шоку. Ен будзе змагацца за сваю скуру, як пацук, і

Пуціна. З гэтай стратэгіяй звя- пацыйнай палітыкі напісана не цягнуць за сабой на дно ўсю Беларусь.

А ў гэтым якраз і палягае мэта новай расійскай тактыкі. Так што антыкрамлёўскі піск Лукашэнкі нічога для беларусаў не значыць. У той час, калі кідаюць у турмы беларускую моладзь, знішчаюць беларускую культуру, гісторыю, архітэктуру, школу, мову і гэтак далей. У гэтым спектаклі і ў гэтай вайне ёсць толькі адзін бок, які церпіць і нясе страты. Гэта — беларускі народ.

преступления. Человек в погонах - официальный представитель государства, а потому и спрос с него особый. Равны ли на Западе все перед законом? Теоретически — да, но на практике далеко не всегла. Любая корпорация стремится защитить своих членов. Однако судьбы американского пре-

представители власти (независимо от ранга) живут по принципу "закон что дышло" и это практически всегда им сходит с рук? Односложно на этот вопрос не ответить. Люди, помнящие советские времена, знают, что выражение "С вами поступят по закону" всегда обозначало угрозу. Казалось бы, человек должен радоваться: с ним поступят по закону. На его месте англичанин или американец не скрывал бы улыбки: мол, раз он прав, то разберутся и виновных строго накажут. Но у советского человека при слове "закон" сердце

начинало сжиматься. Сжимается оно и сейчас. Я не верю в то. что со спенназовцев, которые покалечили парня, сорвут погоны. Как не сорвали с того, кто по-хамски ударил в лицо Светлану Завадскую, которая вышла на площадь, чтобы напомнить властям, что убийца мужа ходит на свободе и никто не думает при-

САЛІДАРНАСЦЬ

Веды справа інтэрнацыянальная

44 студэнты, адлічаныя з беларускіх ВНУ, працягнуць навучанне ў Польшчы ў межах праграмы Каліноўскага. Пра гэта паведаміла каардынатар камітэта абароны рэпрэсаваных "Салідарнасць" Ала Кароль.

Паводле яе слоў, пакуль ных устаноў Беларусі, дадзена польскае бюро праграмы Калі- магчымасць працягнуць вучоноўскага прыняло рашэнне толькі адносна тых абітурыентаў, якія былі выключаны па палітычных матывах. Тэрмін разгляду кандыдатур астатніх абітурыентаў (тых, у дачыненні прымяняліся адміністрацыйныя арышты і спагнанні за палітычныя погляды, а таксама дзяцей рэпрэсаваных бацькоў) працягнуты да 15 жніўня. Усяго сёлета ў праграме ўзялі ўдзел 78 чалавек.

Паводле слоў А.Кароль, польскі бок дасканальна вывучае дакументы, якія пацвярджаюць факт палітычнага пераследу кандыдатаў. На гэты момант усім тым, хто змог пацвердзіць палітычныя матывы свайго адлічэння з навучальбу ў Польшчы, падкрэсліла ка-

Яна таксама паведаміла, што 3 верасня ў Польшчы для ўдзельнікаў праграмы Каліноўскага пачнуцца месячныя курсы польскай мовы, гісторыі, культуры, а таксама англійскай мовы. Потым пачнецца вучоба ў польскіх ВНУ.

Нагадаем, што праграма Каліноўскага была заснаваная 30 сакавіка 2006 года ў Варшаўскім універсітэце прэм'ер-міністрам Польшчы і рэктарамі вышэйшых навучальных устаноў гэтай краіны. Першы набор у польскія ВНУ адбыўся ў ліпені 2006 года: на вучобу былі прынятыя больш за 200 чалавек.

Анастасія ЯНУШЭЎСКАЯ.

СІТУАЦЫЯ

Індывідуалы не хочуць рэгістраваць прадпрыемствы

Старшыні саветаў прадпрымальнікаў Мінска аднагалосна выказаліся супраць перарэгістрацыі індывідуальных прадпрымальнікаў (ІП) у прыватныя унітарныя прадпрыемствы (ПУП). Пра гэта паведаміла старшыня савета прадпрымальнікаў рынку "Дынама" актывістка РГА "Перспектыва" Мая Сінайская.

ветаў прадпрымальнікаў прадстаўнікамі гарадскіх улад. У ёй узялі ўдзел 60 прадпрымальнікаў, у тым ліку большасць старшыняў саветаў, якія працуюць на рынках і ў гандлёвых прадпрыемствах Мінска, з боку ўлад — на-меснік старшыні камітэта эка-номікі, начальнік упраўлення па прадпрымальніцтве Мінгарвыканкама Аляксандр Каліноўскі, прадстаўнікі падатковай інспекцыі, упраўлення рэгістрацыі і ліцэнзавання, іншых структур.

Вынікам сустрэчы стала аднагалоснае рашэнне старшыняў саветаў уключыць у пратакол пасяджэння рашэнне аб непрымальнасці і нежаданні працаваць ва ўмовах ПУП.

Як зазначыла М.Сінайская, "асноўнай праблемай пераходу дэнта, каб данесці сваю пазі-прадпрымальнікаў з ІП у ПУП, цыю. Прадпрымальнікі гатовы асабліва тых. хто гандлюе спажывецкімі таварамі, з'яўляецца мітынгу 10 верасня, заяўку на немагчымасць атрымання оакументаў, што пацаярджаюць па-ходжанне тавараў". "Для таго каб працаваць III, якія ўвозяць Марына НОСАВА.

Паводле яе слоў, адбылася тавар з $P\Phi$, неабходна ствасустрэча членаў сталічных сарыць мытню на мяжы з $P\Phi$. рыць мытню на мяжы з $P\Phi$. Калі чыноўнікі называюць гэта "шэрымі схемамі", мы гатовы прад'яўляць тавар на мытні, плаціць увозную пошліну і плаціць ПДК, рабіць разлікі паводле агульнай схемы падаткаабкладання", М.Сінайская. Паводле яе слоў, "старшыні саветаў прапануюць тым прадпрымальнікам, хто мае такую магчымасць (напрыклад, хто гандлюе прадуктовымі таварамі, прадастаўляе паслугі), пераафармляцца ПУП, але той, хто працаваў ІП з трыма наёмнымі работнікамі і не з ліку сваякоў, няхай працягваюць працаваць на існуючых умовах". Як паведаміла актывістка РГА "Перспектыва", прадпрымальнікі хочуць сустрэцца з прэзідэнтам і прадстаўнікамі Адміністрацыі прэзівыказаць сваю пазіцыю на венне якога актывісты

Марына НОСАВА.

ВІНШУЕМ!

Хто Вы, доктар Мальдзіс?

7 жніўня слынны навуковец і грамадскі дзеяч сустрэў сваё 75-годдзе

Пэўна, людзі сталага ўзросту яшчэ помняць даўні фільм "Кто вы, доктор Зорге?", прысвечаны легендарнаму, вядомаму на ўвесь свет разведчыку. маму на увсев свет разведчыку. Вы скажаце — ну што за аналогія, пры чым тут Мальдзіс? Не спяшайцеся з абурэннем, а паспрабуйце хаця б, як і ў дачыненні да Рыхарда Зорге (той жа быў не проста геніем разведкі, а і дзеячам міжнароднага рэвалюцыйнага руху, глыбокім аналітыкам-навукоўцам, бліскучым журналістам і незвычайна абаяльным чалавекам), знайсці кароткае азначэнне талентам нашага знакамітага сучасніка і суай-чынніка. Выключым прафесій-ны "шпіёнскі" складнік ды дададзім — інакш немагчыма яшчэ шмат чаго, і то наўрад ці атрымаецца поўны, ёмісты і алпаведны гэтай значнай і зна-

най асобе партрэт. Але ўсё ж паспрабуем, хаця б з дапамогай сухіх фактаў, гэта зрабіць. Адам Восіпавіч Мальдзіс, ураджэнец вёскі Расолы на Астравеччыне, — доктар філалагічных навук, прафесар, пісьменнік, крытык, публіцыст, гісторык нацыянальнай літаратуры і культуры. Ен — лаўрэат Дзяржаўнай прэміі імя Якуба Коласа, уладальнік ганаровага звання суседняй дзяржавы "Заслужаны для польскай культуры", ака-дэмік Міжнароднай акадэміі навук Еўразіі, доўгі час — прэзідэнт Міжнароднай асацыяцыі беларусістаў. А яшчэ — стваральнік і дырэктар Нацыянальнага навукова-асветніцкага цэнтра імя Ф.Скарыны, створанага ў 1991 годзе і не так даўно зліквідаванага сённяшнімі антыбеларускімі ўладамі; старшыня Мемары-

яльнай камісіі Саюза беларускіх пісьменнікаў, старшыня камісіі "Вяртанне" Беларускага фонду культуры.. Вядомы паўсюль, дзе

толькі існуюць беларускія асяродкі (Польшча, Англія, Германія, Бельгія, Канада, ЗША, Аўстралія і г.д.), нястомны даследчык (разведчык!) і першаадкрывальнік культурных скарбаў Бацькаўшыны Адам Мальдзіс — безумоўна, адзін з найбуйнейшых навуковых і маральных аўтарытэтаў у бела-

Можна беспамылкова сказаць: наўрад ці хто ў наш час зрабіў столькі дзеля духоўнага адраджэння Бацькаўшчыны, як гэты сціплы, але неверагодна працавіты, упарты і апантаны ў сваёй справе творца і навуковец. (І, дарэчы, таксама абаяльны чалавек.) Часам нават здаецца, што такое пропавіч— аўтар змястоўных кніг- *тэрку мемуарнай літаратуры* му вандроўніка на літаратурадкрыццяў, якія з'явіліся ў *XVIII стагоддзя*" (1982), "З ных сцежках даўніх часоў ва

імёнаў мінуўшчыны — вяртае і ўключае іх у багаты кантэкст духоўнай спадчыны беларусаў... Адкрыццё новага ці невядомага ў, здавалася б, раней уменне падаць вядомым, вынікі ўласных пошукаў у яркай, займальнай форме робяць яго навуковыя і пісьменніцкія здабыткі даступнымі і прыцягальнымі для шырокага кола чытачоў.

Ужо самі назвы ягоных кніг гавораць аб скіраванасці та-

няў" (1987), "Францыск Скары-на як прыхільнік збліжэння і ўзаемаразумення людзей і народаў" (1988) і іншыя. Думаеце, гэта ўсё? Памы-

ляецеся, даражэнькія. Хіба можна не ўзгадаць і пра жыва, трапна, захапляльна напісаны літаратурны партрэт *"Жыццё і* ўзнясенне Уладзіміра Карат-кевіча" (1990), з якім Адам Восіпавіч быў звязаны блізкім сяброўствам? Не назваць гістарычную аповесць "Восень пасярод вясны" ці краязнаўчы ленту даследчыка мінулых стагоддзяў. Вось некаторыя з іх: нарыс "Астравеччына, край дагоддзяў. Вось некаторыя з іх: рагі"? Не сказаць пра шматлі-кія артыкулы-раздзелы ў вы-(1966), "Таямніцы старажыт- даннях па гісторыі беларускай ных сховішчаў" (1974), "На літаратуры і культуры, у якіх, ку! Мяркуйце самі: Адам Восі- цый " (1980), "Беларусь у люс- чай працы і дапытліваму розу-

ныя постаці слаўных сыноў Айчыны — Францішка Багушэвіча і Адама Міцкевіча, Вашэвіча і Адама Міцкевіча, валенція Ваньковіча і Станіслава Манюшкі, Міхала Клеафаса Агінскага і Уладзіслава Сыракомлі, Адама Гурыновіча і Ігната Дамейкі, Яна Чачота і Яна Баршчэўскага, Тадэвуша Касцюшкі і Кастуся Каліноўскага... Ды трэба не забыць вішчэ: пал кіраўніцтвам яшчэ: пад кіраўніцтвам А.Мальдзіса выйшла ёмістае выданне — 6-томны біябібліяграфічны даведнік "Беларускія пісьменнікі "...

ўсёй велічы паўстаюць магут-

Лічыце — цяпер, нарэшце, усё? Дык не! Пасля паездкі ў Лондан і карпатлівай працы ў тамтэйшай Скарынаўскай бібліятэцы з'явіўся "Англійскі дзённік" — цікавейшае чытан-не. А колькі далі яму і нам глыбокія назіранні падчас удзелу ў рабоце 45-й сесіі ААН ці шматлікіх міжнародных навуковых форумаў?

Не, усяго ніяк не пералічыш, непад'ёмная гэта справа... Ды і вы, чытачы, можа ужо стаміліся ад пералічэнняў творчага плёну ўсяго толькі **ад-**наго чалавека. Чалавека, якога без ценю насмешкі, з найвялікшай павагай і пашанай называюць "хадзячай энцыклапедыяй", пра якога кажуць: "Калі чаго не ведаеш, запытайся ў Мальдзіса— гэта ж сапраўдны ўсявед, без яго нідзе нічога..

А цяпер пытанне да яго самога: як жа гэта ён не стамляецца — праз гады і дзесяцігоддзі — несупынна ісці да нязведанага, працаваць дзеля духоўнага ўзбагачэння сучаснага і будучага пакаленняў? Прызнаюся, хацелася запытацца пра гэтае і многае-многае іншае ў Адама Восіпавіча асабіста, але — фіяска: напярэдадні ягонага 75-годдзя расшукаць юбіляра не ўдалося Пэўна, сціплы Мальдзіс сціплы схаваўся ад юбілейнага тлуму дзесьці ў сельскай цішы і таму на званкі не адказвае. Ці не дапамаглі яму на час заканспіравацца ў "падполлі" здольнасці Рыхарда Зорге?

Але хай не лічыць, што "небяспека мінула": пытанні да найцікавейшага субяседніка ўсё роўна яго чакаюць... А зараз прыміце, дарагі Адам Восіпавіч, шчырыя, сардэчныя віншаванні з 75-годдзем і зычанні добрага здароўя на доўгі век — дзеля новых выдатных спраў і адкрыццяў!

Лідзія САВІК. Фота С.ШАПРАНА.

P.S. А яшчэ аўтар запамя-Мальдзіс з'яўляецца калумністам прэзідэнцкай газеты "Со-

АБІТУРЫЕНТ-2007

Амаль 15 чалавек на месца

Такі конкурс зафіксаваны ў БДУ на спецыяльнасці "Дызайн"

Завяршылася залічэнне студэнтаў у Беларускі дзяржаўны універсітэт на дзённае бюджэтнае навучанне.

Як паведаміла прэс-служба месца, больш за чатыры чала-БДУ, сёлета план прыёму складае 1810 чалавек. Залічэнне біялагічным факультэце. студэнтаў на завочнае бюджэтнае навучанне будзе доўжыцца да 8 жніўня (плануецца прыняць 435 чалавек), на платнае аддзяленне — да 11 жніўня.

Сёлета сярэдні бал атэстата ў абітурыентаў склаў 8,22, ся-Самы высокі конкурс зафіксаваны на спецыяльнасці "Дысельскіх абітурыентаў — 26,4, зайн (кірунак камунікатыўны дызайн)"— 14,8, а таксама на спецыяльнасцях "Міжнароднае права" і "Міжнародныя зносіны"— адпаведна 11 10,2 чалавека на месца. Сярод спецыяльнасцяў прыродазнаўчакасці тых, хто жадае паступіць, лідзіруе спецыяльнасць "Геа-экалогія" — пяць чалавек на

Самы высокі прахадны бал зафіксаваны на спецыяльнас-

цях "Сусветная эканоміка" — 363, "Міжнародныя зносіны" — 356, "Менеджмент у сферы міжнароднага турызму" — 355. Сярод прыродазнаўчанавукорэдні конкурс па БДУ ў цэлым вых спецыяльнасцяў самыя 3,21 чалавека на месца. высокія прахадныя балы — на

лаўрэаты спецыяльнага фонду прэзідэнта Беларусі па сацынавуковага профілю па коль- яльнай падтрымцы адораных вучняў і студэнтаў.

Анастасія ЯНУШЭЎСКАЯ.

ПАДЛІЧЫЛІ

Беларускае грамадзянства каштуе 150 тысяч еўра

Гэта прадугледжана Праграмай дэмаграфічнай бяспекі

Сёння беларускае грамадзянства, калі не "пашанцавала" нарадзіцца ў "краіне для народа",

можна атрымаць трыма спосабамі. Па-першае, быць працаўніком або спецыялістам, у якім ёсць патрэба ў Беларусі. Па-другое, можна валодаць выключнымі здольнасцямі і талентам або мець выбітныя заслугі перад Беларуссю, высокія дасягненні ў галіне натрэці варыянт: інвеставаць не менш за 150 тысяч еўра ў эканоміку Беларусі або ў рэалізацыю пэўных дзяржаўных праграм. І брама ў "цэнтральнаеўрапейскі рай" адчынена.

Гэта не выдумка, сцвярджае Агенцтва фінансавых навін. Менавіта на аснове аднаго з трох пунктаў, прадуг- не нясе дэмаграфічнай небяследжаных падпраграмай "Аптымізацыя міграцыйных працэвідавочная. Апроч таго, што саў" Нацыянальнай праграмы вялізная колькасць беларусаў дэмаграфічнай бяспекі Рэс- ужо працуе ў Расіі (па неафіпублікі Беларусь на 2007—2010 цыйных даных, каля двух гады, МУС Беларусі можа зада- мільёнаў чалавек, па афіцыйволіць ваша хадайніцтва аб граных — у 2 разы менш), у мадзянстве. А тым каштоўным бліжэйшы час для беларусаў якія не жадаюць атрымліваць паўночныя і заходнія суседзі, МУС можа палегчыць працэ- ступную хвалю міграцыі.

дастаткова дуру афармлення дазволу на сталае пражыванне ў краіне. Калі параўноўваць з Манака

150 тысяч еўра — гэта не грошы. Але ролю ўсходнееўрапейскага Манака Беларусі пры існуючым рэжыме не атрымаць. У цэлым жа ўмовы далёка не лёгкія, што вукі, тэхнікі, культуры, спорту... выклікае некаторае здзіўленне ў І найбольш актуальны сёння сувязі з апошнімі міграцыйнымі сувязі з апошнімі міграцыйнымі трэндамі ў рэгіёне. Справа ў тым, што, не стаўшы Манака, Беларусь, якая па жаданні Аляксандра Лукашэнкі ідзе кітайскім шляхам, у хуткім часе можа сутыкнуцца з кітайскай праблемай краіна пачне ў вялікіх маштабах губляць працоўныя рукі.

І калі для Кітая гэтая з'ява грамадзянства, што непазбежна справакуе на-

АБРАКАДАБРА

Никогда не думал, что в 79 лет снова стану «английским шпионом»

Пенсионер, прошедший в свое время ГУЛАГ и создающий в Иваново фонд "Полешук", проверялся на причастность к шпионажу...

бывших офицеров, в том числе бывшего начальника разведки Брестской 115-й зенитно-ра-кетной бригады Виктора Богдана, по данным КГБ, собиравших сведения для польской разведки, — неожиданным образом аукнулась в Иваново...

В райцентр брестского Полесья — в Иваново — в РОВД вызвали 79-летнего Ромуальда Свёнтэка (литературный псевдоним — Роман Горынь). Этот польский пенсионер, родившийся в 1928 году в Столинском районе в семье осадника и прошедший через поселения и сталинские лагеря (7 лет), ныне осуществляет давнюю заветную мечту. Он создает на свои сбережения фонд "Полешук" — для развития музыкально одаренных белорусских детей. Для этого он еще в середине прошлого года получил в Беларуси вид на жительство (до 2008 года), купил в Иваново дом, куда регулярно наведывается из Варшавы, где живет по-

Сотрудники, пригласившие его для беседы, спрашивали "с пристрастием", за что он в 1949—1956 годах сидел в лагерях, зачем решил вернуться в Беларусь, какие интересы тут преследует и т.д., и т.п. Но самым унизительным, по его словам, стало то, что у него взяли отпечатки не только будто он — злостный наруши-

глазах

когда он говорил в сердцах: "Никогда не думал, что в эти годы снова стану "английским *шпионом", на что мне намекали* на юге страны. Туда и направи-во время беседы в милиции. Если лась вся семья Свёнтэков. Отец бы такое случилось до того, как служил в Иране, а Ромуальд, я подал заявку на регистрацию фонда, то, наверное, сидел бы у себя в Варшаве без головной

нофобия не могла не задеть душевные струны человека, который решил бескорыстно помогать своей малой родине и вложить в развитие молодых талантов не одну тысячу долларов. Он был расстроен таким подозрением и беспардонным отношением к своей личности со стороны местных правоохранительных органов. Правда, природная деликатность и воспитанность не позволили ему открыто возмущаться поведением тех "собеседников"

Совесть его чиста как перед настоящим, так и перед своим прошлым, чему свидетельство драматичная судьба.

'За польскім часам" его отен на столинском хуторе имел свой дом, 40 гектаров земли и вел большое хозяйство. Семья была по нынешним меркам многодетная — сын и четыре дочери.

Когда в Западную Белоруссию пришла Красная Армия, семья не ушла на запад, а осталась на прежнем месте: надеяпальцев, но и всей ладони. Как лись тут жить и работать. Не довелось — всех сослали на поселение в Архангельскую об-Ромуальда ласть. С началом Великой Оте-

освобождая из лагерей, агитировали вступать в армию Андерса, которая формировалась его брат и сестры попали в Палестину, а затем — в Англию, где они получили образование.

После войны молодого че-Естественно, такая шпио- ловека потянуло в родные края — на Столинщину. Романтически настроенный Ромуальд был уверен, что после Победы над фашизмом мир в корне изменился и между бывшими союзниками не должно быть никаких проблем. Не знал он тогда, что между Востоком и Западом уже развернулась "холодная война". В 1949 году, когда ему исполнился 21 год, он сел на пароход Лондон-Ленинград и очутился в Северной Пальмире. Его поселили в местной гостинице, но соответствующие органы предупредили, чтобы никуда без разрешения не перемещался. Они интересовались: что за странный иностранец, не завербованный ли английский шпион? Неизвестность и волокита вынудили Свёнтэка тайком поехать в Посольство Великобритании в Москве, чтобы ускорить решение его вопроса. Там ему ничем не смогли помочь, и он вернулся в Питер, где тут же был арестован и осужден "за

шпионаж в пользу Англии". Вышел из лагерей только после смерти Сталина — в 1956 году, о чем позже под псевдонимом Роман Горынь (по на-

Недавняя "шпионская кам- Свёнтэка выступили слезы, чественной всех поляков, даже званию известной реки на родной Столинщине) написал автобиографическую "Перед красным трибуналом" А вообще в его творческом багаже еще пять книг: три исторические, книга стихов и легенда "Алтайская княжна". Живет постоянно он в

Польше. Хотел стать также гражданином Республики Беларусь. Не разрешили. Сказали: "В таком случае Вы должны отказаться от польского гражданства, так как у нас не допускается двойное гражданство" Он на такой вариант не пошел и в середине прошлого года оформил вид на жительство сроком на два года. Периодически приезжает в Иваново. где живет по несколько месязанимаясь созданием фонда "Полешук", которое создается под патронатом фонда Наполеона Орды. Сейчас документы находятся на регистра-

Прощаясь, этот энергичный человек с пронзительно ясными глазами как бы между прочим заметил: "У меня больше счастья, чем ума. А маленькое счастье важнее, чем мешок золота. Золото можно растратить, потерять, раздать, проиграть, а счастье, если оно есть, всегда с тобой'

Хочется верить, что и на этот раз оно не покинет нашего героя и что его мечта — быть полезным своей малой родине сбудется.

Александр КОВАЛЬЧУК. Брест.

РЭГІЁН

Спартсменаў прыраўнялі да мнагадзетных маці і інвалідаў

Гомельскі гарвыканкам уключае ў спісы на пазачарговае атрыманне крэдытаў на будаўніцтва жылля кандыдатаў на ўдзел у Алімпійскіх гульнях 2008 года ў Пекіне. У парадку выключэння рашэннем выканкама ў спіс уключаны плывец Станіслаў Невяроўскі, які яшчэ не мае алімпійскай ліцэнзіі.

дыдатаў на ўдзел у Алімпіядзе тыўных спартсменаў стымулямае на мэце праз вырашэнне ватнасці, з'яўляецца майстрам прызёрам чэмпіянату свету,

Праграма падтрымкі кан- жыллёвых праблем перспек- спорту міжнароднага класа, членам нацыянальнай каман-2008 года ажыццяўляецца ў аб- ваць высокія спартыўныя ды па плаванні. У мінулым ныя шанцы ўзяць удзел у ласным цэнтры ўжо другі год і вынікі. С.Невяроўскі, у пры- годзе ён стаў бронзавым Алімпійскіх гульнях 2008 года.

Анатоль ГАТОЎЧЫЦ.

СУД!

лення.

Калектыўны крадзеж

Абвешчаны прыгавор у

дачыненні да групы грамадзян, якія абвінавачваліся ў раскраданні прадукцыі Мінскага маторнага завода. Яны асуджаны да розных тэрмінаў зняво-

Група была затрымана 20 супрацоўнікамі міліцыі з доказамі злачынства на тэрыторыі рэспубліканскага унітарнага прадпрыемства "Мінскі маторны завод" (ММЗ) у момант крадзяжу 120 масляных картэраў да рухавікоў на агульную суму каля 30,5 млн рублёў. Боль-шасць затрыманых з'яўляліся работнікамі ММЗ. Падчас папярэдняга расследавання высветлілася, што такія злачынствы мелі месца і раней. Па гэтых фактах былі распачаты крымінальныя справы па частках 3 і 4 артыкула 205 Крымінальнага кодэкса Бе-

ларусі (крадзеж). 13 удзельнікаў групы асуджаны да пазбаўлення волі на тэрміны ад 3 да 9,5 года з канфіскацыяй маёмасці, адзін — да пяці гадоў абмежавання волі Вячаслаў БУДКЕВІЧ.

НЕЛЬЗЯ МОЛЧАТЬ!

Не тем занимаетесь, господин Коноплев!

Пишет вам пенсионерка из зарплаты депутатам, коэффи- ными "блатными". Детям протруда, проработала на предприятии 36 лет, пенсия — 330 тысяч рублей. Я внимательно читаю прес-

су, слушаю выступления политиков. В настоящее время всех нас взволновал вопрос отмены льгот многим слоям населения. Меня возмутило выступле-

ние председателя Палаты представителей Владимира представителей Владимира Коноплева о том, что депутаты провели беседы с избирателями и народ с пониманием отнесся к действиям правительства, в основном эти действия одобрил.

доте, когда белорусам сказали, что завтра их повесят, а белорусы спрашивают: "Веревку свою брать или дадут?" Господин Коноплев! Вы

наверняка не знаете, чем занимаются "палатники" на избирательных участках. Они просто отсиживают время, большинство избирателей давно в других, они, небось, себя не обидели. Почему Вы не говорите о недавнем повышении

телей и специалистов предприятий и т.д.? А про пенсионеров, видите ли, забыли, средняя пенсия осталась на уровне 300 тысяч рублей, да еще снимут льготы. А ведь последние были хорошим подспорьем для пенсионера. Мы могли и на дачу поехать дешевле, и в поликлинику к врачу, и на лекарства скидка в 50 процентов – это все же деньги. Особенно это касается зараженной зоны, где я проживаю.

Как же власти руководят страной, что экономика пришла в упадок? Руководители Это как в известном анек- ни одной развитой страны не поднимали экономику за счет обнищания народа и ущемления деятельности предпринимателей. Почему предприниматели должны работать только с близкими родственниками? Раньше, наоборот, запрещали работать в подчинении у родственников (и это, считаю, правильно). Сейчас на предних разуверилось. Лишая льгот приятиях все престижные места заняты родственниками руководителей, начальников, чиновников, депутатов и раз-

зараженной зоны. Я ветеран циентов к зарплатам руководи- стых рабочих достаются только низкооплачиваемые работы, несмотря на их образование и способности. Получая зарплату в пределах 250-350 тысяч рублей, они не могут помочь своим родителям и нормально содержать своих детей. В Беларуси много семей оказалось за чертой бедности. Я где-то читала, что в веду-

щих странах мира (Германии, Швеции, США) доля малого бизнеса в ВВП составляет 55-65%, в нем занято до половины работающих. В Беларуси доля малого бизнеса в ВВП, если не ошибаюсь, 8,8%. Это потому, что деятельность предпринимателей у нас ограничена. Многие виды деятельности запрещены. Если малый бизнес прекратит свое существование, то скажите, как государство трудоустроит 670,8 тысячи чеовек, занятых в нем сейчас?

Вот что должно волновать депутатов, а не то, как отобрать у человека последнюю копей-

> Н.Ф.ВЛАДЫНЦЕВА, пенсионерка из г.Гомеля.

КРИМИНАЛ

Длинный след WebMoney

Управлением финансовых расследований КГК по Минской области и г. Минску возбуждено новое уголовное дело по функционированию в Беларуси электронной платежной системы WebMoney и организатора ее белорусского представительства Олега Бу-

Систему электронных пла-тежей через Интернет Олег Бунас организовал в 2000 году. Но поскольку в то время белорусское законодательство не предусматривало такого рода предпринимательской тельности, система действовала на нелегальной основе. Даже сам О.Бунас называл себя "неофициальным представителем системы WebMoney". Между тем три года неофициальное представительство действовало и даже имело в Минске свой офис.

Неизвестно, сколько времени О.Бунас занимался бы своим делом, если бы в конце 2003 года его сайт не был взломан известным в Беларуси виртуальным пирамидостроителем Александром Ждановым, который умудрился обобрать более ста тысяч европейцев на сумму более 4,5 млн долларов. Правда, получить наличными Жданов успел только 200 тыс. долларов и в основном через систему WebMoney Oлera Бунаса. Первоначально сотрудничество виртуального банкира и виртуального мошенника шло удачно. Но потом у О.Бунаса возникли трудности с обналичиванием денег, и он задолжал А.Жданову около 20 тыс. долларов. Чтобы получить деньги, виртуальный мошенник взломал сайт О.Бунаса. Виртуальный банкир обратился с заявлением в милицию, и когда А.Жданова взяли, он сдал О.Бунаса, указав, что и тот занимается незаконной деятельностью. Партнеры отправились под суд. Оба. В результате в 2005 году А.Жданов за махинации в Интернете был приговорен к 9 годам лишения свободы с конфискацией имущества, а О.Бунас к двум годам ограничения свободы за незаконную предпринимательскую деятель-

Как сейчас оказывается, это давнее скандальное дело еше не окончено. Согласно сообщению пресс-службы КГК, на этот раз дело возбуждено по признакам преступлепредусмотренного ч.4 ст.212 УК РБ ("хищение путем использования компьютерной техники"). Помимо О.Бунаса в поле зрения финансовой милиции попала и жительница Новополоцка, некая Горячева. Как гласит сообщение КГК, она "с января 2001 г. по май 2004 г., предварительно объединившись с гражданином Бунасом О.В. и иными лицами в управляемую устойчивую группу, завладела денежными средствами иностранных граждан в особо крупном размере в сумме 39,0 млн рублей путем изменения информации в компьютерной системе, храняшейся на машинных носителях, а также вносила в компьютерную систему ложную информацию, осуществляя несанкционированный доступ к компьютерной информации". Иными словами, нынешняя история — это продолжение старой.

Госпожа Горячева, по мнению следователей ДФР КГК, занималась махинациями в Интернете, а деньги обналичивала, как и Жданов, через систему WebMoney Олега Бунаса. **Александр НАДИШИН,**

Даеш эканомію!

Урад Беларусі стварыў пастаянна дзейную міжведамасную камісію па кантролі за эканоміяй і рацыянальным выкарыстаннем паліўна-энергетычных рэ-

Як гаворыцца ў пастанове адна з "асноўных задач камісіі вызначэнне галоўных кірункаў арганізацыі энергетычнай бяспекі і незалежнасці краіны". Камісія будзе распрацоўваць прапановы, скіраваныя на паскарэнне тэхнічнага перааснашчэння і мадэрнізацыю вытворчасці на аснове ўкаранення энерга- і рэсурсазберагальных тэхналогій і тэхнікі, павышэнне эфектыўнасці навуковатэхнічнай і інавацыйнай дзейнасці, забеспячэнне стымулявання эканоміі паліўна-энергетычных і матэрыяльных рэсурсаў. Новая структура зоймецца выпрацоўкай прапаноў аб мерах па эканоміі і ашчадным выкарыстанні паліўнаэнергетычных і матэрыяльных рэсурсаў ва ўсіх сферах вытворчасці і ў жыллёва-каму-

нальнай гаспадарцы. Пастанова прадугледжвае працу аналагічных галіновых, абласных, гарадскіх, раённых пастаянна дзейных у арганізацыях камісій. Апрача таго. згодна з дакументам, у Беларусі будзе створаны інстытут пазаштатных інспектараў па наглядзе за эфектыўным вы-

Минские машины загонят на парковки

В столице определено 90 участков для строительства многоуровневых автостоянок. Об этом корреспонденту агентства "Минск-Новости" сообщил главный инженер предприятия "Гаражи, автостоянки и парковки" Петр Прудников. Согласно концепции развития паркингов в столице, они могут быть подземными, наземными, пристроенными к жилым домам или встроенными в них. После реализации этих планов общее количество мест на многоуровневых автостоянках составит не менее ста

ты предполагается с привлече- няться в гаражно-строительнием средств горожан. Если у ный кооператив. Для начала владельцев автомобилей есть желание и деньги (сооружение онную администрацию, где одного места в паркинге обой- им расскажут, какие надо содется от 10 тысяч долларов и брать документы.

Строить подобные объек- выше), то они могут объединеобходимо обратиться в рай-

Мядовы Спас

У Мінску праходзіць Усебеларускі фестываль пчаляроў "Мядовы Спас", які працягнецца да 14 жніўня. У праграме фестывалю — кірмаш-продаж мёду. Штодзённа ўрачыапітэрапеўты кансультуюць наведнікаў па пытаннях лячэння мёдам і пчолапрадук-

Ha фестывалі прадстаўлены не толькі мёд, але і прадукты пчалярства — пярга, пылок, падмор, бальзамы і настойкі на мёдзе. Таксама прадстаўлены вырабы народных умельцаў, пчалярскі інструмент, прэпараты для ля-

СЛЁЗЫ ПЕНСІЯНЕРАЎ

Няўжо не сорамна глядзець людзям у вочы?

Ільготы адмянілі, пенсіі не павысілі, затое збіраюцца павысіць камунальныя плацяжы... Як жыць?

заўсёды шчырыя і часцей за ўсё якое не выпісваць, амаральны, на надзённыя тэмы. І цяпер, натуральна, загаварылі пра адмену льгот, у тым ліку на лекі. Я згадаў, што мая васьмідзесяцігадовая суседка, жонка памерлага вайскоўца, інвалід, дужа пакрыўдзілася, што ёй не выпісалі ў паліклініцы Энап-Н. Так, — пацвердзіў мой суразмоўца, — гэтае лякарства не ўваходзіць цяпер у спіс так званых "ільготных лекаў

— Чорныя спісы на лекі? Называй як хочаш, але мы павінны выконвань. Я выклаў яму мною праду-

манае: — Ты клятву Гіпакрата прымаў? Прымаў. Пакляўся, як ўсе ўрачы свету, у тым ліку і беларускія, чэсна лячынь хворых, быць у адносінах з імі чалавечным, высокамаральным? Пакляўся. То чаму парушаеш? Мой сябар збянтэжыўся:

Але ж такая каманда. Мне таксама Энап-Н патрэбны. Мне не выпішуць?

чыноўнік, які закаманда-

размовы лякарства хвораму выпісваць, а з дазволу сказаць, чалавек.

— Чаму? А вось таму. За пару гадоў некалькі ўрачоў паліклінікі падбіралі мне лекі. Найлепш падышоў мне Энап. То што — цяпер мне дадуць замест яго тое, што зноў не падыдзе? Чаму? Толькі таму, што нейкі чыноўнік ад медыцыны захацеў выпендрыцца перад "вярхамі" і зэканоміць ім на маім здароўі?

 Так, — пагадзіўся мой сябар, — нешта не тое робіц-

Для чыноўнікаў недабор ураджаю рапсу — парушэнне дзяржаўнай бяспекі, а здароўе мільёнаў людзей...

Урэшце, такая "палітыка" прывядзе да павышэння смяротнасці сярод пенсіянераў (у іх проста не стане грошай на лекі), да змяншэння насельніцтва краіны.

ных" дэпутатаў, якія амаль памога замест ільгот. Што гэта адзінагалосна прагаласавалі за такое, ніхто не сказаў, бо, Значыць, — падсумаваў скасаванне льгот? Цікава, з відаць, і сам не ведае. А я лічу: якой "мараллю" глядзяць яны шляхам ільгот людзі атрымлі-

Сустрэўся з урачом, даўнім ваў, склаўшы тыя спісы, якое ў вочы сваім блізкім, родным, валі менавіта адрасную дапамосябрам, дзецям?

Хаця — уласцівасць нашых чыноўнікаў не толькі вось так выкручваць рукі нямоглым, бедным, але і апраўдваць свае ўчынкі. Дастаткова згадаць Н.Пяткевіч, якая заявіла, што яе дзіця ходзіць у звычайную паліклініку. А чаму яно павінна хадзіць у нейкую незвычайную"? За "заслугі" мамы, якіх я не бачу. Хіба што безапеляцыйная заява з патрабаваннем адмяніць... усе льготы.

Разумныя людзі ведаюць, на чым трымаўся "беларускі эканамічны цуд". Безумоўна, не на высокіх здольнасцях, хто кіруе эканомікай у апошнія паўтара дзесятка гадоў. Вопыт Чэхіі, Польшчы, Літвы, Латвіі ды і Украіны, Малдовы, якія выйшлі і выходзяць з прарыву, сведчыць, што на бессаромным абдзіранні свайго народа шчасця гэтаму народу не здабуд-

Праўда, кажуць, маўляў, з Як назавуць тых, "палатач- новага года будзе адрасная да-

гу. Захварэў чалавек — яму палёгка на аплату за лекі. Выхоўвае дзіця — няхай атрымлівае яму бясплатныя лекі. Мучыцца чалавек ад чарно-быльскіх хвароб — чаму не аб-

легчыць яго мукі?

То ці маральна адбіраць усё гэта? Не, амаральна. Асабліва на фоне таго, што менавіта цяпер павышаны зарплаты высокааплачваемым чыноўнікам, што тыя ж "аднагалосныя" дэпутаты атрымліваюць не адну сваю вялізную па беларускіх мерках зарплату, а яшчэ і на папраўку свайго здароўя падчас адпачынку: спрацаваліся, бедныя, занядужалі.

Адна бяда рэдка ходзіць. Услед за скасаваннем ільгот з новага года плануецца павысіць аплату за камунальныя паслугі на 20 долараў у месяц. Несумненна, што адпаведна падаражэюць электрычнасць, газ, вада, тэлефон. Безумоўна, будуць расці цэны на ўсё і ўсюды.

Адным словам, дакіраваліся. І вінаватых няма. І ніхто ў адстаўку не падаў. І гэта таксама рыса амаральнасці.

У "гнілым капіталізме" кіраўнік Міжнароднага валютнага фонду даў жанчыне большую, чым належала, зарплату і падаў у адстаўку. Японскі прэм'ер-міністр крыху не так ацаніў атамную бамбардзіроўку Хірасімы — v адстаўцы...

Людзі ўсё бачаць і разумеюць, не выпадкова ўсё часцей можна пачуць:

Рыба з галавы гніе.

Кіраўнік аднаго з вядучых банкаў сказаў на высокім сходзе, што ў Беларусі ёсць ад 7 да 10 тысяч доларавых мільянераў. Хіба толькі афіцыйныя СМІ могуць сцвярджаць, што такія грошы зароблены чэсна.

Безумоўна, я не хачу чарніць усіх дзяржелужачых, усіх чыноўнікаў. Сярод іх нямала прыстойных, сумленных людзей. Аднак названыя і многія-многія іншыя факты даюць падставу сумнявацца, што ў нас праводзіцца бездакорная кадравая палітыка.

Мікалай ДЗЕЛЯНКОЎСКІ, г. Мінск

ТЕМА ДНЯ

Хватит ли сил отбить «газовые атаки»?

Это ведь тоже должно чего-то

Взамен

стратегического

партнерства

обмен на 1,5 миллиарда долла-

ров" — такой подзаголовок ста-

гьи в "Независимой газете".

Она пишет, что последняя

встреча премьеров совпала с

решением российского прави-

ФСБ разработку проекта обу-

стройства границы Союзного

белорусского эксперта Михаи-

ла Залесского, Александр Лука-

шенко постарается использо-

вать по максимуму фактичес-

кий выход России из ДОВСЕ.

Он понимает, что территория

Беларуси необходима России

для обеспечения собственной

безопасности. Здесь нужно

вспомнить обеспечение дея-

тельности пограничных войск

и систем ПВО. Чтобы, напри-

мер, перевести на восток толь-

ко оборонные структуры, ПВО,

Россий потребуется, по разным

оценкам, от 10 до 20 млрд дол-

ларов. Даже при большом ста-

билизационном фонде это не-

подъемная вещь, особенно по

срокам. Потому что военным

надо все иметь здесь и сейчас.

В пользу такого варианта раз-

вития событий говорит иници-

атива ФСБ РФ обустроить

внешнюю границу Союзного

государства, которую одобрило

российское правительство. Об-

суждаемые газовые проблемы

Минск будет увязывать именно

По мнению независимого

"Беларусь обеспечит без-

(Окончание. Нач̀ало на 1-й стр.)

На грани экономического коллапса

Российские СМИ пишут о гом, что Беларусь очень нуждается в деньгах, а значит, и в кредите.

"Время новостей" замечает: "Беларусь нуждается в деньгах, чтобы поддержать экономику, которая чувствует себя все хуже. С каждым днем возрастает дефицит внешнеторгового баланса (он уже превысил 1 млрд дол.), что грозит ослаблением национальной валюты. В Беларуси продолжают расти складские запасы неконкурентоспособной готовой продукции. Кроме того, промышленность требует радикальной модернизации: износ основных фондов достигает 85%. На модернизацию, понятно, нужны немалые финансовые

Большую статью на эту тему опубликовала газета "Известия". Она пишет, что Александру Лукашенко приходится туго. В мае он подписал закон о сокращении льгот для пенсионеров и студентов. Мера крайняя, потому что именно на льготах и пенсиях держится популярность "батьки" в народе. Но денег, увы, нет. Пенсии больше не повышаются, и даже расплачиваться с "Газпромом" нечем — долги за газ превысили полмиллиарда долларов. Вот и ездит премьер-министр Сергей Сидорский в Москву за "стабилизационным кредитом". На днях он снова пришел к Михаилу Фрадкову, но унес с собой лишь надежду на *"про*должение конструктивного сотрудничества".

"Между тем Беларусь находится на грани экономического коллапса, — продолжает газета. — Отрицательное сальдо внешнеторгового баланса за полгода около 1 млрд долларов. Нефтеперерабатывающие заводы столкнулись с дефицитом сырья — его стало невыгодно поставлять в республику". "С одной стороны, правительство рапортует об экономических успехах, с другой — они не могут найти 500 млн долларов для оплаты российского газа. Все это выглядит странным. Думаю, если Россия нам не даст кредит, белорусский рубль ждет неизбеж*ная девальвация".* — сказал "Известиям" один из лидеров оппозиционной властям Объединенной гражданской партии Ярослав

Минск рассчитывает на российский кредит. Очень рассчитывает. От него зависит будущее не только белорусской экономики, но и самого Лукашенко. Политических козырей в спорах с Россией у Лукашенко не осталось. На смену разговорам о славянском братстве пришла экономика. И газ оказался самым эффективным ры-

Одним словом, Беларусь сильно нуждается в российском кредите. Без него она вряд ли погасит долг за газ. Это понимают в российском правительстве, и оно готово кредит предоставить. Но на своих ус-

Хотите кредит и дешевый газ?

Как пояснил "Независимой

сии Алексей Кудрин, пока уточняются условия выделения денег Минску. Все тщательно взвешивается, заверил глава Минфина.

"Многие российские компа-в том числе "Газпром" и ЛУКОЙЛ, давно интересуются некоторыми белорусскими предприятиями. Среди них называются Мозырский НПЗ, ОАО "Нафтан", "Полимир", "Белии-на", "Гродно Азот". Похоже, затягивая с кредитом, правительство Михаила Фрадкова ждет, когда Беларусь определится с приватизацией своих предприятий. Естественно, на самых выгодных для России условиях". - подытоживает "Время новостей"

Тему продолжает газета 'КоммерсантЪ". Как пояснили ее корреспонденту в Минфине России, "льготных кредитов Россия не предоставляет, в том числе и Беларуси, — мы только в начале пути развития так называемых кредитов помощи развитию". Российские чиновники признают, что стоимость госкредита для Беларуси может оказаться "значительно ниже" ставок по межбанковским кредитам, "но окончательное решее за правительством ".

Во время предыдущего визита Сергея Сидорского в Москву (1 июля) в правительстве во время разговора о кредите ему уже было предложено снизить стартовые цены на предстоящих торгах по приватизации основных нефтехимических предприятий. Но и на этот раз у белорусского премьера не оказалось полномочий вести переговоры на тему приватизации. 'Известия" делают такой

вывод: "Беларусь хочет дешевый газ? Пожалуйста. Но дешевый газ имеет свою цену — половина "Белтрансгаза" к 2010 году отойдет в собственность "Газ-Наталля КАРОТКАЯ. | газете" министр финансов Рос- прома". Беларусь хочет кредит? Таково мнение "Независи-Шок неизбежен?

ределенные преференции".

Сегодня власти Беларуси должно волновать и то, что без субсидирования экономика в нынешнем ее виде функционировать не сможет, а потому необходимы реформы. А они, судя по опыту всех без исключения стран бывшего СССР, приводят к нежелательным сошиальным последствиям. "Лумаю, что после определенного периода шока (вызванного отказом России от субсидирования белорусской экономики.

 Ред.), после сброса социальной нагрузки, которая лежит на экономике, предприятия станут тель — Александр Лукашенко. развиваться. Надо сбросить избыточную рабочую силу, пройти то, что прошли другие страны. При этом некий социальный шок удет. Он неизбежен", — говорит главный экономист компании "Тройка Диалог" Евгений Гавриленков.

Так что Беларусь ждут нелегкие времена, которые могут окончиться плачевно, вплоть до потери суверенитета и превращения в субъект Российской Фелерании. Как вилно. приватизации крупных прелприятий не избежать. Как и то, что приватизаторами или "прихватизаторами" их могут стать только россияне. В этом и заложена плачевная суть. Если в приватизации наших велущих предприятий примут участие компании многих ведущих стран, то это не только поднимет их цену, откроет перед ними более радужные горизонты, но и сохранит независимость страны. Если же их владельцами станут только россияне, чего, как видно, и добивается Москва, то наша экономика автоматически становится российской.

опасность России с Запада в Это стремление России заметили и запалные эксперты. Они расценивают прошедшие переговоры как признак желания России распространить свой контроль на белорусскую гельства начать по инициативе экономику.

По мнению экспертов, Рос-

сия надеется, что сейчас "Газпрому" удастся увеличить свою долю в белорусской транспортной трубопроводной сети еще больше. Райнер Линднер из Берлинского фонда науки и политики влиятельной газете 'FINANCIAL TIMES" сказал: "Я полагаю, что "Газпром" хочет большего контроля над Найолл "Белтрансгазом". Тримбл из консалтинговой компании Energy Contract Company тоже считает этот вариант вероятным. "Это вполне в духе их политики, — сказал он информационному агентству "Рейтер". — Русские использует

свое положение на рынке". Еще яснее сказал по Радио Свобода минский политолог Андрей Федоров: "Каковы главные цели российской стороны?. Это приватизация ведущих белорусских предприятий с участием российского капитала, по возможности, на более привлекательных условиях. Короче говоря, цель — сильнее "привязать" Беларусь, чтобы она даже не рыпалась со своей "незалежнос-

с этим. Потому произойдет Это уже заметил и Алекобмен военной составляющей сандр Лукашенко. На днях он на экономическую. За этим Лусказал: "Впервые я позволяю себе кашенко и послал Сидорского это громко сказать. Россия хов Москву — получить взамен на тела бы приватизировать не

стратегическое партнерство оп- только отдельные предприятия которые мы поднимали в 1990годы за счет нашего благосостояния... Они хотят привати зировать не только эти пред приятия (да ладно приватизировать — бесплатно прихватить) они хотели бы приватизиро вать всю страну

А без своей экономики какой суверенитет, какая независимость?

Хорошо, что это наконец стала понимать власть. После этой *"отмашки"* сверху государственные СМИ запели под "дудку оппозиции" — они слов но перепечатывают статьи оппозиционеров десятилетней давности. Но пока не видят, что полвела страну к этому плачевному рубежу нынешняя власть и ее главный предводи

Языком цифр

Беларусь поссорилась с Западом, в результате чего трудн рассчитывать на инвестиции оттуда и активное участие западных фирм в белорусской приватизации.

За многие последние годы имея в большом объеме дешевые российские энергоносители, власть так и не приступила к рыночным реформам, не перестроила промышленность на меньшее потребление энергии. Достаточно отметить, что наши соседи за это время в три раза снизили потребление энергии на выпуск елиниць продукции. Если бы такое снижение было и в Беларуси, то нам понадобилось бы всего миллиардов кубов газа, а не 21. И платили б за него 700 миллионов долларов, а не более 2 миллиардов.

Какова ситуация теперь? За газ в этом году надо заплатить более 2 миллиардов долларов, да еше подорожала нефть. А все золото-валютные резервы по состоянию на 1 августа 2007 г. составили 3 миллиарда долларов. Значит, придется выгрести почти все. К тому же внешняя торговля с большим минусом сальдо. Где взять деньги?

И это в нынешнем году. А ведь газ будет резко дорожать В следующем году Беларусь будет платить 67 процентов от рыночной цены, в 2009-м — 80 процентов, в 2010-м — 225, в 2011-м — 100 процентов. Рыночная цена в прошлом году была 250 долларов за тысяч кубов. Если ничего не изменится, то через год нам придется платить за тысячу кубов 167 долларов, в 2010-м — 225, п 2011-м — 250 долларов... Таких денег у Беларуси нет.

Тех же, кто предвидел это и говорил о необходимости гото виться к такому этапу, избивали дубинками, сажали в тюрьмы выдавливали в эмиграцию...

"Полный крах политического курса в отношениях с Российской Федерацией остро ставин под угрозу независимость и суве ренитет Беларуси", — так про-комментировал газовый конрликт Але̂ксандр Милинкевич В его заявлении отмечается что за спиной белорусского народа идет тайный торг, который ведет к распродаже национального богатства, до потери суверенитета. В очередной раз граждане страны стали заложниками неспособности режима проводить ответственную и эф фективную внешнюю и внутреннюю политику.

Алесь ДРАБЧУК.

KOPATKA

За хабар

Завершанае расследаванне аддзела забеспячэння, інжыні перададзеная ў Вярхоўны суд еру аналітычнага цэнтра), а крымінальная справа па абві- таксама кіраўніку прадснавачванні шэрагу службовых асоб РУПП "Віцязь". Па падсуднасці вышэйшая судовая інстанцыя агульнай юрысдыкцыі краіны накіравала справу на разгляд у Віцебскі абласны

Як паведамілі БЕЛТА ва ўпраўленні інфармацыі і гра-мадскіх сувязяў МУС Беларусі, абвінавачванне прад'яўлена тром былым службовым асочальніку бюро камплектацыі млрд бел. рублёў.

таўніцтва замежнай кампаніі ў Беларусі. Яны абвінавачваюцца ў атрыманні хабару на агульную суму звыш 200 тыс. доллараў, крадзяжы грашовых сродкаў прадпрыемства ў буйным памеры, заняццем пазапраўнай мальніцкай дзейнасцю, звязанай з атрыманнем прыбыткаў у буйным памеры. У цэлым бам прадпрыемства (дырэкта- пазапраўны прыбытак абвінару па маркетынгу і якасці, на- вачаных склаў больш як 8

Заснавана Канфедэрацыя прадпрымальнікаў

абласныя прафсаюз "Садружнасць", рэгіянальныя цэнтры падтрымкі прадпрымальнікаў, шэраг фондаў і грамадскіх аб'яднан-

няў. "Мэта канфедэрацыі развіццё малога, сярэдняга і

У Беларусі заснавана рэс- буйнога бізнесу, бізнес-клімапубліканская Канфедэрацыя ту і дзелавога асяроддзя", — прадпрымальніцтва. Яе засна- паведаміў старшыня Мінскага вальнікамі выступілі 20 саюзаў сталічнага саюза прадпрыпрадпрымальнікаў, у тым ліку мальнікаў і працадаўцаў У.Ка-Мінскі сталічны саюз прад- рагін. Ен падкрэсліў, што прымальнікаў і працадаўцаў, ўпершыню ствараецца арганібізнес-асацыяцыі зацыя, якая ставіць задачу раз-Віцебска, Гродна, віцця членскай базы ў рэгія-Рэспубліканскі нальных саюзах. Інструментамі дасягнення мэты, паводле слоў У.Карагіна, з'яўляецца "рэспубліканская сетка", у якую цяпер уцягнута

15 тыс. чалавек.

Настасся ЯНУШЭЎСКАЯ.

Рэвалюцыю у вытворчасць ільну

"Мы прыкладаем усе нама- ганьбай для нашай галіны", ганні для таго, каб зрабіць рэвалюцыю ў вытворчасці льну, даказаць, што мы ўмеем вырабляць якасны лён і дастаткова танна", — заявіла на прэсканферэнцыі ў Мінску начальнік галоўнага ўпраўлення эканомікі Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання Ганна Андрыевіч.

Паводле яе слоў, ужо ў накультура павінна, нарэшце, заняць вартае месца ў эканоміцы краіны. "Пакуль што, на жаль. вытворчасць ільну мы лічым

падкрэсліла яна. Перад беларускай сельскай

гаспадаркай стаіць задача "забяспечыць ільноперапрацоўчую прамысловасць неабходнай сыравінай, каб не было папрокаў на няякасную сыравіну", заявіла спецыяліст Мінсельгасхарча. Яна патлумачыла, што лён з'яўляецца "капрызнай" культурай, таму, ступным годзе ў Беларусі гэтая каб атрымаць годны ўраджай, неабходна пад яго аддаваць больш урадлівыя глебы

Наталля КАРОТКАЯ.

Іранцы гатовы будаваць

прапанаваць сферы. будаўніцтва гідрастанцыі, ана-

прадпрыемства лагаў якой у Беларусі няма. гатова ўкласці 100 мільёнаў Перамовы наконт гэтага праеўра ў будаўніцтва ў Беларусі екта ўжо вядуцца, паведаміў гідрастанцыі. Пра гэта паве- дыпламат. Ен таксама адзнадаміў журналістам пасол Ірана чыў, што і іншыя іранскія камў Беларусі Абдальхамід Фекры. паніі зацікаўлены ў супра-Паводле яго слоў, іранскі бок цоўніцтве з Беларуссю ў гэтай

НЕЛЬЗЯ МОЛЧАТЬ!

Зачем пушки, если есть психушки?

На прошлой неделе в Минске, прошла необычная прессконференция. Ее необычность в том, что на ней впервые открыто, с приведением конкретных фактов говорилось о возрождении в нашей стране репрессивной психиатрии и медицины. Медицина из спасательной, дарующей здоровье постепенно становится карательной. Она превращается в оружие, которое направлено в первую очередь против инакомыслящих и не угодных нынешней власти людей. Порой под ее удары попадают простые невинные люди, старики и несовершеннолетние.

Вся Беларусь, наверное, знает о насильственном заключении могилевской активистки молодежного движения **Кристи-ны ШАТИКОВОЙ** в местную психиатрическую больницу, где против ее воли люди в белых халатах производили инъекции. A немного раньше нечто подобное испытала жительница Смолевич Ольга СИТНИКОВА. Она выступала против несправедливости и притеснений, чинимых районной милицией и прокуратурой. Выступала и поплатилась. Женщину дважды принудительно направляли эскулапы местного психоневрологического диспансера на лечение в Республиканскую психоневрологическую больницу "Новинки". Дважды она сдавала там специальные тесты, и каждый раз ее признавали здоровым в психическом отношении человеком. Ситникова судилась потом со своими преследователями и выиграла иск.

Выиграл иск и офицер Анатолий БУЙЛО, которого пытались поставить на учет в ПНД. Он получил 500.000 рублей компенсации морального вреда.

А Мария ЗЛОТНИКОВА из Борисова по судам не пошла, возраст не тот, чтобы тягаться с властями. А повод был. Ее буквально вырвала из рук участкового милиционера племянница, вырвала уже в помещении диспансера. Престарелая женщина обладательница трех правительственных наград не была активисткой или правозащитницей. У нее просто украли сапоги, и она заявила об этом в милицию. Но блюстители порядка решили, что старушка все это выдумала, и, вместо того чтобы возбудить уголовное дело, сами возбудились и потянули ее в психушку. И тянули туда чело- ского адвоката Андрея Демидо-

ужасы фашистских концлаге- лись, начинаем спрашивать, учета — моим распоряжением рей, у которой на городской площади повесили родного брата за связь с партизанами... Надо отметить, что Мария Злотникова, несмотря на свой почтенный возраст, еще здраво рассуждает и сама себя обслуживает. Следовательно, является психически дееспособным человеком. И вот так обошлись

Но, пожалуй, самым главным фактом, легшим в основу пресс-конференции, которую организовали Международная ассоциация защиты прав человека и РОО "Белорусская ассоциация журналистов", стала история преследования семьи журналиста Александра НИКО-ЛАЙЧЕНКО из Борисова. Александр Сергеевич - правозащитник, один из учредителей РОО БАЖ, член Союза белорусских писателей. Он активно сотрудничал с Радио Свобода, с газетами "Салідарнасць", "Наша слова". И, конечно же, всегда выступал и писал на злободневные темы, критиковал невзирая на личности. И сегодня, как говорится, остро его перо. А это не всем нравится. Особенно разобиделись на него и его жену Ларису Николаевну местные эскулапы, которым в "Борисовских новостях" был посвящен ряд публикаций, замеченных даже Зеноном Позьняком.

Кстати, Лариса Николаевна, медик по образованию, тоже из боевых и активных, не пройдет мимо зла и несправедливости. И в газету напишет, и пикет организует. Вот и решил кто-то проучить неугомонную семейку. Сначала взяли "на крючок" жену, поставив на амбулаторный учет в Борисовский психоневрологический диспансер. Причем поставили ее без предварительного осмотра, без ее согласия. Тайную операцию провел сам главный врач ПНД А.БАТЮНЯ. Только через год Николайченко узнали об этом.

Александр Сергеевич вспоминал на пресс-конференции: - В ноябре вызывают мою жену в городской психоневрологический диспансер на собе-

седование с доктором. Я возмутился: как и почему? Решил пойти туда сам. И отправился в ПНД не один, позвал на помощь нашего правозащитника Александра Абрамовича и минвека, который прошел все вича. Зашли туда, представи-

что послужило причиной и какой диагноз? Врач молчит. Видно, растерялся. А потом это за разговор в психушке один на один? Он может пе-

чально закончиться. Проходит время. В декабре я снова иду с Абрамовичем к этому врачу. Спрашиваю: как наши дела? Вы по-прежнему держите на учете мою жену? Может, и меня уже поставили? И слышу радостное: да, и вас поставили, и вы у нас на учете. "И каков мой диагноз?" спрашиваю. "Ну, у вашей суп-"бредовое расстройство", а "индуцированное бредовое расстройство". — "И что это значит?" — "А значит, что от нее на вас идет воздействие, влияние, вы воспринимаете ее неадекватные идеи", - не моргнув глазом разъясняет врач.

И показывает мне мою амбулаторную карту. В ней вырезки моих статей из газеты "Борисовские новости", в которых я писал об аномальных явлениях. о непознанном. Вообще, я пишу на разные темы. Но эта больше привлекает меня, вызывает интерес. И вот данные материалы стали уликой против меня и свидетельствуют, что я имею *"индуцированное бредовое* расстройство"

Конечно, я возмутился, зло разобрало: ну как такое может быть? Без меня меня женили и диагноз поставили. Решил: надо бороться, воевать с этими горемедиками. Я написал об их деяниях в нашу газету, мою историю поместили на сайте "Хартии-97", я обратился в ОБСЕ, в посольства США и других стран. Искали мы правду с женой и во властных кабинетах: в республиканской и областной прокуратурах, в Минском областном управлении здравоохранения. А результат нулевой.

И вот мы идем с адвокатом Демидовичем в Минздрав к главному психиатру Павлу Лынкову. Надо отдать должное, он нас внимательно выслушал, сразу начал связываться с Борисовом, все выяснять. Положив трубку, сказал: будем проводить консилиум. Езжайте, мы вас позовем. Я уехал, и только в ноябре Лынков позвонил мне и спросил: Александр Сергеевич, скажите, как вас лучийе снять с этого

когда жена поставлена на учет, или же через местный ПНД? Я говорю: пусть это будет сдела-

После этого звонка прихоизрек: вот вы, муж, приходите дит бумага за подписью начальодин, тогда и поговорим. А что ника управления организации медицинской помощи Минздрава А.К.ЦЫБИНА. В этом письме написано: на диспансерном учете вы не стояли и не стоите. Ваши права не нарушены. Амбулаторные карты хранятся в архиве Борисовского ПНД, содержащиеся в них сведения не могут нарушить ваших прав и давать основания на ограничения в отношении вас сошиального характера. Диагноз. установленный при первичном психиатрическом освидетельствовании, носит предварительный характер, не подтвержденный необходимым перечнем обследований, и не имеет юридической силы

> И все. И ни слова о том, как наказаны виновные. А наказаны они были. Главного нашего преследователя А.Батюню перевели в морг судмедэкспертом, а его сменшик Л.Скоров, не дожлавінись министерского разбирательства, уволился и уехал

> Вроде есть какое-то моральное удовлетворение. Но осталась пена, недобрые взгляды и палец, указывающий на нас. Поймите, мы живем в городе вроде и не маленьком и в то же время не большом. Здесь все всё знают. И хоть газеты, выступая в нашу защиту, не называли наши фамилии, но все поняли, о ком речь. Нас, по большому счету, скомпрометировали. А я ведь журналист, я общаюсь с людьми, я расследую дела. Приходишь — и на тебя уже поиному смотрят, не хотят с тобой беседовать. С независимыми журналистами и так не хотят говорить. А тут повод уйти от ответа. Мол, вы же состояли на учете в ПНД, и я не хочу с душевнобольным дело иметь.

Да, история семьи журналиста Николайченко заслуживает особого внимания. Неспроста она горячо обсуждалась на пресс-конференции. И все участники ее задавались одним вопросом: как здорового человека уберечь от психушки, как победить репрессивную психи-

Вице-президент Международной ассоциации защиты прав человека **Николай МЕКЕ- КО** ответил так:

- Обращаться по этому поводу в прокуратуру бесполезно. Вы получите массу отписок. Надо эту тему почаще будировать в газетах, приводить конкретные факты и называть виновников. И только так мы привлечем внимание к данной проблеме и к пострадавшим людям. Это заставит чиновников задуматься и принимать обдуманные решения.

А что касается совместных действий, то надо создавать оборганизацию шественную именно этого направления. У нас сегодня много врачей, которые без работы и не у дел. Их выжили из этой системы, потому что они проявляли принципиальность тогла, когла от них требовали коленопреклонения. Йх нало отыскать привлечь и использовать их знания и опыт на благо белорусского народа. Олним словом, нужна альтернативная независимая медицинская экспертиза.

Николая Михайловича поддержала руководитель РОО "Белорусская ассоциация журналистов" Жанна Литвина:

– Да, назрело время создать временный наблюдательный совет или комитет. Ситуация, как вы слышали, обостряется, и общество обязано поставить надежный заслон. В независимые структуры должны войти психиатры, юристы, журналисты, государственные и общественные деятели, депутаты. И каждый факт преследования инакомыслящих с помощью так называемой политической медицины должен получать широкую огласку. И здесь нам надо действовать сообща. На другой день после пресс-

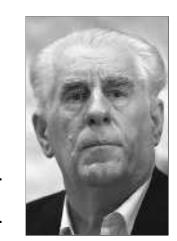
конференции я включил русскую службу Радио Свобода. И надо же: там говорили на аналогичную тему. Журналист задавал жителям Владимира один и тот же вопрос: могут ли в России здорового человека упрятать в психушку? Ни один из собеседников не ответил "нет" приводя в доказательство много примеров. А последний съязвил, имея в виду, наверное, "оранжевые революции" зачем пушки, есть психушки?

И в этом был ответ на мно-

Евгений СОЛОВЬЕВ.

Ніл ГІЛЕВІЧ

Тры верлібры

Мая дзіцячая рэпліка з гадоў акупацыі да ўчарашняй дыскусіі мужоў сталых

Напярэдадні Дня Перамогі у гэтым, 2007-м, знаўцы гісторыі нашай дыскусію распачалі у свабодным эфіры: ці справядлівай ці несправядлівай была барацьба беларусаў супроць акупантаў нямецкіх? Ці трэба было беларусам ісці ў партызаны, падтрымліваць іх, адзяваць і карміць, абмываць і лячыць і помсту праз гэта прымаць ад нямецкага войска

"А гэта, вы знаеце, як паглядзець на вайну і на мэту змагання", пратарарэкаў спакойна, разважлівым тонам адзін дыскусійнік. "Так, так, — пагадзіўся яго суразмоўнік, па дыхту відно тарарэка запраўскі. — Адзінай высновы няма, бо залежыиь якою хто праўдаю мерыць. Што вёскі гарэлі з жывымі людзьмі гэта дрэнна, вядома. Але — гэта наша ацэнка.

А тыя, што гэта рабілі. рабілі з упэўненасцю, што праўда на іхным баку і што супраціў учыняць ім Ёсць праўда і праўда, і хто можа сёння сказаць: справядліва ці несправядліва?'

Так разважалі дарослыя, адукаваныя людзі Я слухаў — і мушу прызнацца: мне вельмі зрабілася сумна. Госпадзе Божа мой! На беларускай зямлі на зямлі Трасцянца, Калдычэва. Хатыні, Азарычаў, "Ямы" ім пра такую і гэткую праўду ільга тарарэкаць!..

Год сорак трэці. Сярэдзіна ліпеня. Грузны мардаты жандар допыт здымае з мяне аплявухай, цяжэзнай, як пральнік дубовы. раз і другі, а пасля падкаваным жалезамі ботам. Я ляжу (мне дванаццаты год), непрытомны,

на пыльнай дарозе і, бы ў сне, чую лязгат затвора й імгненна расплюшчваю вочы: у твар мне глядзіць чорным колцам бліскучым сталёвае дула. Я хачу падхапіцца, а сілы няма, і ад жаху крычу безгалоса: "Дзядзечкі! Міленькія! Вы пра што тарарэкаеце? Пра якую – такую і гэткую — праўду?

Сорак трэці. Набраклы дажджамі. разбухлы кастрычнік. 'Немцы! Немцы!

Хутчэй уцякайце!" крычаць і бягуць праз балота, да ўзлеску, мужчыны. За дарослымі ўслед

я таксама бягу па куп істым балоце, задыхаюся, падаю, ногі правальваюцца па калена ў дрыгву. адстаю, усё больш адстаю, адчуваю: не збегчыся мне, не ўцячы, не ўцячы, і, ахоплены жахам (о, жах неўратунку!) штосілы крычу безгалоса: "Лзядзечкі! Міленькія! Вы пра што тарарэкаеце? Пра якую такую і гэткую — праўду?.."

Травень сорак чацвёртага.

Пушча дрымучая. Дзіч векавы. Сяджу між кустоў багуну, у сцюдзёнай рудаўцы па грудзі. Ногі нямеюць і дзеравянеюць ад лютага холаду. іх ломіць нясцерпна-пранізлівым болем, ды мушу маўчаць, бо нельга заенчыць, бо ўчуюць, праходзячы поблізу, карнікі. I ўсё ж я крычу з той рудаўкі, з той багны ў дзічы векавечным: "Дзядзечкі! Міленькія! Вы пра што тарарэкаеце? Пра якую —

Наіўны хлапчук быў. Таму і крычаў: ну а раптам пачуюць? А раптам пачуюць і ўспомняць пра суд у Нюрнбергу?..

такую і гэткую — праўду?.."

2007

А ўзбекі рабілі дзяцей...

Паводле статыстыкі (вельмі сур 'ёзнай навукі), у 1926-м было: узбекаў каля чатырох мільёнаў, а беларусаў — у тры разы больш (гл. "Геаграфію" Смоліча).

I адны, і другія і ўзбекі, і мы, беларусы, у наступныя годы і дзесяцігоддзі заняліся рупліваю працай. I тыя. і тыя — сваёй.

не адною і той жа.

Мы пачалі вырабляць з прывазнога металу станкі, з прывазнога, вядома, свайго ж ані грама не мелі. І рабілі, рабілі, рабілі іх безлічы-безліч, бо трэба, сказала дзяржава, бо трэба, бо трэба, бо трэба... А ўзбекі тым часам рабілі дзяцей то ісь, маленькіх узбекаў...

Па заканчэнні вайны пачалі мы рабіць трактары і вялізныя аўтамабілі, не маючы нават і грама уласнай сваёй сыравіны. можна сказаць — з нічога. І рабілі, рабілі, рабілі іх безлічы-безліч. бо трэба, сказала дзяржава, бо трэба, бо трэба, бо трэба... А ўзбекі тым часам

рабілі дзяцей то ісь, маленькіх узбекаў, і таксама — з нічога, ну ці амаль што з нічога: колькі там той сыравіны патрэбна на чалавечка?.. найвялікшыя ў свеце гумовыя шыны. не маючы, зноў жа, сваёй

ні куска сыравіны. гэта значыиь — з нічога 10 гадоў, і 15, і 30 рабілі, рабілі, рабілі іх безлічы-безліч, бо трэба, сказала дзяржава, бо трэба, бо трэба, бо трэба... А ўзбекі тым часам рабілі дзяцей – то ісь, маленькіх узбекаў, і таксама — з нічога, ну ці амаль што з нічога, колькі там той сыравіны патрэбна на чалавечка!..

I вось што мы маем, як колісь казалі, у скутку (у выніку, значыць): на сённяшні дзень беларусаў у тры разы менш, чым узбекаў,

якіх ужо 30 мільёнаў. А помніце? Нас было ў тры разы больш, чым узбекаў, v тры разы болей! Але мы рабілі, рабілі й рабілі цяжкія машыны, не маючы ўласнай, сваёй ні куска сыравіны, можна сказаць: з нічога. А ўзбекі рабілі, рабілі й рабілі дзяцей, то ісь, маленькіх узбекаў, таксама — з нічога, ці амаль што з нічога, ну колькі там той сыравіны патрэбна на чалавечка?..

Вось і ўсё. *I рабіце высновы*, браткі беларусы. А што іх рабіць? Яны робяцца самі. Аднойчы, не так і няскора, на багаславёнай зямлі між Дзвіною і Прыпяцию. Бугам і Сожам будзе гучаць толькі родная наша узбекская мова.

2007

Слова з нагоды атрымання ордэна Князя Яраслава Мудрага

Болей збянтэжаны, мабыць, чым радасна ўражаны, думаю: як і чаму ён пачаўся калісьці мой шлях да найпрэстыжнае, найганаровае

узнагароды вялікай дзяржавы?

Гэта — не так сабе, гэта не проста і не выпадкова. Гэта зрабіў, калі быў я падлеткам яшчэ, несмяротны Кабзар.

Помню: апошняю мірнаю, перадваеннай, вясною вершык вучыў я напамяць са школьнай чытанкі: "Садок вішнёвы каля хаты Хрушчы над вішнямі гудуць. Аратыя з плугамі йдуць,

Спяваюць, ідучы, дзяўчаты, А маткі іх вячэраць ждуць"

праўдзівым малюнкам, настроем, суладдзем дыхання і слова! Як запалоніў душу маю нечым бязлітасна родным —

нашым, нясиерпна знаёмым,

наскрозь беларускім!

I гаварыла настаўніца нам як умеюць настаўніцы: неяк узнёсла, натхнёна, я нават сказаў бы, святочна: "Дзеці, запомніце, што напісаў гэты верш самы вялікі паэт Украіны — Шаўчэнка...

Я і запомніў. Запомніў. Не мог не запомніць. Як жа я мог не запомніць, калі адвячоркам гэнага ж дня, адмыслова схаваўшыся

ў пуньцы, склаў я свой першы ў жыцці – як у нас гаварылі — "сцішок",

у перайманне Садка каля хаты" дакладна па ўзоры...

Так абазвалася — упершыню у душы хлапчука тое, што зробіцца лёсам маім і жыииём. Ілюбоўю. Багаславёнай нябёсамі й толькі нябёсам

падлеглай любоўю.

і да ўкраінскіх братоў-пабрацімцаў, сясцёр-пасястрынак, мілых і любых мне, слаўных і годнасных валадароў украінскага Слова.

такой першароднай красы і такое чароўнае моцы, што калі чую яго, ці чытаю, або сам сабе дэкламую нешта такое яно мне заўсёды гаворыць, што і ў сваё, беларускае,

Дзякую, мілыя, дзякую, любыя, родныя, дзякую! Будзем жа разам трымацца, а шчыра, а крэўна, а сэрцам да сэрца, як у стагоддзях жылі і трымаліся гукам да гука, праўдай да праўды, і верай да верую —

веру яшчэ непахісней.

нашыя мовы!

РЭХА

«Дазвольце, паночку, мне ў сваёй хаце пад лаўкай заначаваці»,

або Беларуская песня на «Славянскім базары»

"Базар" у Віцебску адшумеў, афіцыйныя вынікі падведзены, усе "сёстры" атрымалі па "завушніцах ". Сам эстрадны песенны форум названы найлепшым у свеце, новаўзведзены дах над амфітэатрам— нябачаным цудам на планеце. Пераможцам конкурсу маладых выканаўцаў уручаны заслужаныя ўзнагароды; не былі забытыя і арганізатары вялікага тыднёвага шоу, у тым ліку і складальнікі праграм тэма-

тычных канцэртаў.. Вось наконт "заслужанасці" апошніх у мяне варушацца некаторыя сумневы, якімі і рашаюся падзяліцца, ні ў якім разе не прэтэндуючы на катэгарычнасць выказванняў. Проста перадаю асабістыя ўражанні, якія не даюць спакою. Між іншым, не першы ўжо год.

Праўда, на самім "Базары" я не маю магчымасці бываць, хоць і жыву на Віцебшчыне, гляджу вячэрнія праграмы па тэлебачанні. І кожны раз — што мінулым, што зараз шчыміць сэрца: наша беларуская песня на сваёй, беларускай зямлі_нязменна аказваецца ў ролі Папялушкі. Ці таго небаракі, які просіць у нахабніка, што атабарыўся ў ягонай хаце, дазволу заначаваць хаця б пад

Само сабою: мы, гаспадары, проста не можам інакш, як, згодна са спрадвечнай народнай традыцыяй, шчыра і сардэчна прымаць гасцей, даваць ім шымагчымасці бліснуць сваімі талентамі. Дзякуй ім ад усёй душы за шчодры дар! 1 гэтым разам да нас прыехалі сапраўдныя зоркі, якіх мы любім з даўняй пары, — Аляк-сандра Пахмутава і Мікалай Дабранраваў, Тамара Гвердцы-тэлі і Эдзіта П'еха, Сафія Ратару і Валерый Лявонцьеў, Мікалай Гнацюк і іншыя выдатныя творцы, чые песні не старэюць, бо нясуць высокі духоўны і эстэ-

тычны зарад. Зразумела і тое, што вялікая (у тэрытарыяльным сэнсе) суседняя краіна заўжды дэлегуе ў Віцебск самую шматлікую артыстычную каманду. Цалкам

Але ж запаланяць імі ледзь не мнілася і пранікнёнае, арыгіўсе асноўныя праграмы лічу нальнае выступленне расійсканедадуманасцю, якой арганізатары свята і складальнікі праграм упарта ніяк не пазбавяцца цягам многіх год.

Між тым вы, шаноўныя, трубіце, што "Віцебскі базар" збірае таленты ажно з 30 краін свету. Але ці не надта слаба былі прадстаўлены яны ў самых прэстыжных гала-канцэртах можа, выходзілі ў шапках-невідзімках? (Выключэннем хіба што конкурс выканаўцаў.) Праўда, мы ўбачылі экзатычных музыкаў-індзейцаў ажно з Балівіі ды Аўстраліі і, можа, яшчэ некалькі запамінальных нумароў нашых гасцей. Але квяцістая шматколернасць мастацтва розных народаў свету была прыхавана ад вачэй, па крайняй меры, тэлегледачоў вячэрніх фестывальных канцэртаў. Ці не здаецца, шаноўныя, што гэта, карыстаючыся ўсё

зусім не інтэрнацыянальна? Ну, а што тычыцца ўласна беларускай песні на "Базары"... Можна было падумаць, бышцам нейкае высокае начальства дало строгі наказ нашым артыстам: глядзіце ж, зляціць з вашых вуснаў без дазволу-ўказання беларускае слова — мала не здасца! Вось вам зацверджаны спіс дазволенага — і больш ні-ні!

яшчэ звыклым савецкім тэрмі-

нам, не "інтэрнацыянальна",

Пэўна, такім чынам і ўдаломне і шматмільённай тэлеаўдыторыі, як і гледачам у амфітэатры, сустрэць ва ўсім пачутым некалькі — (усяго некалькі!) любімых, не старэючых шэдэўраў беларускай песеннай культуры, такіх, як "Янка Купала" — прысвячэнне нашаму несмяротнаму Песняру, Коласавы "Мой родны кут", "Ты мне вясною прыснілася" на верш Міхася Шушкевіча, "Вы шуміце, бярозы" на верш Ніла Гілевіча і яшчэ тое-сёе. Узрадавала, што ў конкурсе Георгій Калдун спяваў Купалаву "Малітву" — і з глыбокім пачуцём спяваў, а сімпа-

тычны хлопчык Андрэй Кунец

га спевака з лірычным хітом на верш Генадзя Бураўкіна "Зачарованая мая".

Вось, здаецца, ледзь не ўсё, што за цэлы фестывальны тыдзень кранула душу родным напевам і што было, па сутнасці, выключэннем, якое толькі пацвярджае правіла.

У гэта цяжка паверыць, але і

ў Дзень Беларусі, на канцэрце, прысвечаным 125-годдзю Янкі Купалы і Якуба Коласа, не пра-гучала ніводнага Купалава гучала слова! На добры лад, у якойякой, а ў гэтай праграме павінна б было быць прадстаўлена самае лепшае, прыгожае з нацыянальнага масташтва, чым мы па праве ганарымся. (Павучыцца б суседзяў-украінцаў з іх цудоўнейшым канцэртам апафеозам нацыянальнаму духу!) А ў нас пасля фальклорна-этнаграфічнай часткі зной пайшло-паехала, за рэдкім выключэннем, спрэс рускамоўе. Нават "Песняры", якія пазіцыяніруюць сябе пераемнікамі мулявінскіх традыцый, не паклапаціліся ўзнавіць да свята ні класічную Купалаву "Спадчыну", ні "Явар і каліну", ні хаця б

фрагменты з колішняй прагра-

мы славутага калектыву "Песня

пра долю" Нехта назаве мяне рэтраградкай і нацыяналісткай. Так, лічу сябе нацыяналісткай: з павагай і захапленнем стаўлюся да культур розных народаў, а перш за ўсё люблю сваё. Але я зусім не супраць рускамоўных твораў калі іх можна залічыць да высокага мастантва, і супраць беларускамоўных, калі гэта халтура. Мне вельмі падабаюцца старыя хіты Васіля Раінчыка "Любви последний бал", "Караван", "Белый парус" і іншыя, што прагучалі і зараз. З задавальненнем адкрыла для сябе маладзёжную групу "Ј-Морс" прыцягвае выканаўчай культурай, інтэлігентнасцю і

апраўдана, што расійскія пас- — пераможца сярод самых вобраз сваёй краіны і яе наро- — крыху, бо раней яго амаль не ланцы правяць баль на юных — выступіў з беларускай да, рабіць выгляд, быццам было. А мне ўсё роўна неставагалоўным канцэрце Дня Расіі. песняй пра Радзіму. Запо- ніколі не было лірычных дыя- ла роднага паветра! Вось пераментаў, што сталіся музычнымі сімваламі Беларусі— такіх, як тая ж "Зорка Венера" ці Паланез Агінскага, "Люблю мой край" ці "Я хаджу, закаханы ў твае краявіды" і іншыя? Месца падобных перлін занялі, на жаль, сярэднеарыфметычныя, бясколерныя "вырабы" на хуткую руку паводле не самых узораў расійскай лепшых папсы. Нешта не надта натхняе беларускіх музыкаў на стварэнне шэдэўраў "клопат аб талентах" у "стабільнай, квітнеючай

Складваецца ўражанне, што цяперашні "Славянскі базар" спраектаваны перш за ўсё як нейкі палітычна-мастацкі адбітак Саюзнай дзяржавы, адлю-"раўнапраўе прынцыпаў будовы Саюза. Нездарма ж дзяржсакратар гэтага ўтварэння— "старэйшы славянскі брат" Павел Барадзін "па-панску" ўхваліў беларускага кіраўніка за тое, што той вітаў "Славянскі базар" на рускай мове. Такой жа ўхвалы быў удастоены, немаведама толькі за што, і У.Пуцін: цікава, а на якой жа мове кіраўніку Расіі было вітаць фестываль? А вось украінскаму прэзідэнту Віктару Эшчанку Пал Палыч за яго ўкраінскую мову выказаў яўнае незадавальненне...

Не ў самым выгадным святле апынуўся беларускі міністр У.Мацвяйчук са культуры сваёй казённай, малавыразнай прамовай (канечне ж, паруску!) на адкрыцці канцэрта Дня Беларусі. І што ж заставалася нашай вядучай, знакамітай Алене Спірыдовіч, як паруску весці канцэрт, прысвечаны неўміручым беларускім песнярам?! (Дарэчы, як і астатнія імпрэзы.)

Пра не адну — ой, не адну "лыжку дзёгцю" на спеўным свяце, якое ўмясціла і шмат яркага, прыгожага, можна гаварыць і спрачацца. Некаторыя кажуць, што зараз на "Базары" змястоўнасцю тэкстаў. Толькі ж было крыху больш беларускага, ці можна, ствараючы музычны чым раней. Мо і так, але толькі

ла роднага паветра! Вось перачытала нядаўна Купалаву паэму "На Куццю", напісаную ў 1911 годзе, — магчыма, самае геніяльнае з усяго, што стварыў пясняр, — і таму так доўга хаванае ад людскіх вачэй. У ёй канцэптуальны прарочы поглял на шлях Банькаўшчыны з путаў немры ла святла сваболы. Аснова паэмы — паланне сівой мінуўшчыны: князь пасылае ганцоў, каб прынеслі весткі, аб чым думае, чаго прагне больш за ўсё знявечаны галечай і беспрасвеццем народ. Вярнуліся ганцы, і першы сказаў пра пачутае:

"За мною ўсцяж, і тут і там, Іх вусны бледныя шапталі: "Аддайце сонца наша нам! Нашто схавалі-расхапалі?" І другі ганец выклаў усю

праўду пра гучны стогн галодных (ён тычыўся зусім не мар пра "танную каўбасу"): "Аддайце славу нашу нам! Нашто схапілі-расхапалі?

знявечанага народа: "Аддайце песню нашу нам! Нашто схавалі-расхапалі?" Князь, удумна выслухаўшы ганцоў, прыйшоў да ўпэўненай

"Не ўмруць, не ўмруць ужо яны,

Раз хочуць сонца,

Трэці прынёс такі голас

славы, песні... ...Мне згадваюцца твары гледачоў на фестывальных канцэртах (і тое было добра бачна на тэлеэкранах), як ажыўляліся яны радасным святлом, калі на

сцэну выходзіла родная песня-

беларусачка. Яны патрэбны ім,

родныя згукі — дзеля духоўнага

ўваскрэсення, дзеля росквіту

Віцебская вобласць.

пюбай Радзімы. У святы і будні Кожны дзень і кожную хвіліну. Як жа ён мне спадабаўся — Так што не толькі мінуўшчына гарачая сучаснасць жыве ў прыйшоўшай, нарэшце, да нас прарочай паэме Купалы. Яніна ВАРАБ'ЁВА. настаўніца.

От жа тады і пачаўся мой шлях да Украіны

2006

НРАВЫ

Пока еще не "великий"?

В Ашхабаде состоялось совместное заседание Демократической партии Туркмении и движения "Галкыныш" ("Возрождение"): обе организации выбрали своим председателем действующего президента Гурбангулы Бердымухаммедова, сообщает "Туркменистан.Ру".

горое вошли все общественные организации страны. Бессменным руководителем партии и движения стал сам Ниязов.

Напомним, что за несколько месяцев, прошедших со дня

Демократическая партия Туркмении Гурбангулы Берды- партии и движения "Галкы-Туркмении до 1991 года назы- мухаммедов по примеру своего ныш", президент продемонвалась Коммунистическая пар- предшественника занял ключегия Туркмении, пока ее не вые должности в стране. Он переименовал тогдашний пре- стал премьер-министром и глазидент республики Сапармурат вой Народного совета (высше-Ниязов. В 1994 году он основал го законодательного и представительного органа власти), получил воинское звание генерала армии и ученую степень доктора наук, а также килограммовый "Ватан" ("Родина").

В то же время, выступая на Демократической зидент.

стрировал скромность. Его предшественник, как известно, носил титулы "Туркменбаши" (Отец туркмен) и "Акбар Сердар" (Великий вождь). Бердымухаммедов между тем заявил, что пока не достоин обраще ния "великий", сообщает РИА "Новости". "Я простой сын золотой орден своего народа и пока не великий. Предстоит сделать еще

КОНФЛИКТ

Разгневанный Саркози прыгнул в лодку папарацци в одних плавках

Николя Саркози, проводящего тера. свой отпуск в США, вывели из себя лвое фоторепортеров, снимавших его воскресную прогулку на лодке.

Как сообщает "Ассошиэйтед Пресс", в воскресенье днем Саркози и его окружение отправились на водную экскурсию по озеру Виннипесоки. "Ассошиэйтед Пресс" Джим Коул и фрилансер Винс ДеВитт, находившиеся неподалеку на лодке Коула, соответствующее

начале прогулки президент вы- дентской лодке людей, говорит глядел радостным и улыбался, ли кто-нибудь из них по-ангоднако вскоре заметил, что его фотографируют, и резко помрачнел. Через объективы они увидели, как Саркози приказал своим сопровождающим плыть

Как рассказали Коул и Децузски. Журналисты пытались снимать прогулку, после чего фликта.

Французского президента разрешение у патрульного ка-коля Саркози, проводящего тера. объяснить ему, что не понима-кот французскую речь, и спро-ся к своим спутникам. По словам репортеров, в сили находившихся в презилийски, однако ответа не пос-

Тогда Саркози схватил фо-

За несколько часов до того презилент Франции обратился к журналистам со следующим заявлением: "Я абсолютно готов ответить на все ваши вопросы, и, возможно, после тоаппарат ДеВитта, но затем этого вы вернетесь к освещеположил его на место. После нию новостей и прочих сюжеэтого не назвавшая своего тов и оставите меня спокойно имени женщина по-английски отдыхать с семьей". Слова Сар-Витт, Николя Саркози в плав- попросила репортеров оста- кози были записаны и перевеках запрыгнул в их лодку и вить президента в покое. Коул дены, но ДеВитт и Коул узнали начал кричать на них по-фран- и ДеВитт обещали больше не о его просьбе лишь после кон-

У СОСЕДЕЙ

Тайны Варшавского восстания

на улицах Варшавы прозвучал вой сирены. Это был сигнал к атаке. Один из участников событий вспоминает: "Мы очень ждали восстания, хотели взяться за оружие и очень обрадовались, когда смогли приступить Поляки стали бороться с оккупантами. "Важнее страха смерти была борьба с захватчиком. И это не только для жителей Варшавы, но и для всей Польши, — пишет газета "Дзенник".

Заметим, что активные действия повстанцев длились 63 дня. К сожалению, помощи. которую жлали с востока и с запада, не дождались. И восстание было жестоко подавлено фашистами. Погибли десятки тысяч участников восстания 100 тысяч жителей польской столицы. Гитлеровцы полностью разрушили и сожгли центр Варшавы.

На днях российские и польские спецслужбы рассекретили ряд исторических документов, рассказывающих Варшавском восстании 1944 года. В Жешове и Варшаве 1—2 августа прошла презентация новой работы — польско-российского сборника "Варшавское восстание 1944 года в материалах спецслужб", сообщили РИА Новости в ЦОС ФСБ России. Тайн в истории восста-

ния стало меньше. "В книге, подготовленной на основе архивных материалов Института национальной памяти РП и Центрального архива ФСБ России, в научный оборот вводится около 150 рассекреченных исторических документов, рассказывающих о событих Варшавского восстания 1944

года", - сообщил Центр обще-

ственных связей ФСБ. Из этих материалов видно, что Армия Крайова просила помощи у советского командования, но оно не могло направить на освобождение Варшавы войска, которые, как говорилось, понесли большие потери в ходе освобождения Беларуси. К тому же советское правительство не было уведомлено о начале восстания. Тогдашний премьер-министр Соединенного королевства Уинстон Черчилль не разрешил тысячам находившихся в Великобритании польским военнослужащим вылететь на родину для помони восставним.

Историки единодушны

было не локальной, а общенациональной борьбой. Именно поэтому в нескольких польских городах, в том числе в Кракове, во Вроцлаве, в Лодзи и в Белостоке, в этом году в 17 часов завыли сирены, остановилось уличное движение, участники восстания встретились на кладбище Повонзки у

пишет газета "Жечпосполита". В центре польской столи-

памятника Gloria Victis

Поэтому стоило за эту ценность этой идеи. бороться и стоит теперь сохра-

Президент Лех Качиньский также сказал журналистам, что в Польше о Варшавском восстании помнят, но в мире мы имеем дело с амнезией. Надо вернуть истории Европы память о Варшавском восстании.

Эти слова вызвали резонанс в обществе. Польское радио передало: Веслав Хшановский, политик, бывший спикер Сейма и министр юстиции заметил, что тысячи участников восстания и жителей столицы заплатили самую высокую цену за героический подвиг. Те, кто выжил, преследовались коммунистической властью, которая делала все, чтобы поляки забыли о восстании и о его участниках.

Владислав Бартошевский. солдат Армии Крайовой, бывший министр иностранных дел, не считает участие в вос-Он сказал газете "Дзенник" что выполнял только приказы верховного командования, что был только солдатом. "Для военной Польше, очевидным было, что мы считаем себя свободными поляками и за свободу мы должны бороться и что никому этой свободы мы не отдадим", — подчеркнул он

По мнению многих, идея празднования головшины Варшавского восстания во всей Героический порыв столицы цы, у стен Музея варшавского оказался борьбой за всю Польвосстания его участников при- шу. Это была демонстрация ветствовал президент Лех Ка- воли всего народа, который не чиньский: "Свободная Польша отдаст своей свободы без борьэто наивысшая ценность, бы, — говорят сторонники

Иван МАКАЛОВИЧ.

УРАЖАННІ

Курортная Балгарыя: сонца, мора, мусака ды ракія

Два тыдні ў балгарскім курортным гарадку Сазопал

док, які размяшчаецца ў 40 кіламетрах ад міжнароднага аэрапорта ў Бургасе. Буйных прамысловых прадпрыемстваў тут няма. Усё падначалена толькі адной справе — курортнай. Колькасць насельніцтва Сазопала ў некурортны сезон складае каля 4 тысяч чалавек. Летам, калі сюды з'язджаюцца сягае 20-25 тысяч. Цяжкіх сягае 20—23 тысят. жиминальных злачынстваў у Сазопале не здараецца. правааасноўным праца хоўнікаў складаецца з разбору бытавых канфліктаў. Сазопальцы выклікаюць паліцыю нават тады, калі лічаць, што іх сусед няправільна прыпаркаваў машыну... Увогуле ў паліцэйскіх гэтага курортнага горада ёсць няпісанае правіла — радзей трапляцца людзям на вочы, каб не псаваць настрой і адпачы-

...Пасля першай пешаходнай экскурсії па Сазопалу (ніякіх відаў грамадскага транспарту ў гэтым горадзе няма, паколькі ў ім няма патрэбы) горад пакінуў прыемнае ўражанне. Вузкія брукаваныя вулачкі, прыгожыя старадаўнія драўляныя дамы, сучасныя гатэлі, утульныя рэстаранчыкі, гандлёвыя рады і, канечне,

Турыстаў у Сазопал вабяць два пясчаныя пляжы. Ёсць з чым параўноўваць, таму адзначу, што Балгарыя дасць фору Крыму, хаця б з-за таго, што на пляжах, якія прыбіраюцца спецыяльнай тэхнікай два разы на дзень, вы не будзеце атакаваны мухамі і мурашамі... Для тых. хто не жадае адпачываць, лежачы на залацістым пяску, пляжы, як і мае быць, абсталяваны лежакамі і парасонамі, якія бароняць ад адкрытага вельмі пякучага сонца. Паслуга, праўда, платная. Каб на дзень узяць у арэнду парасон, трэба заплаціць 3 левы (1 балгарскі леў — прыкладна 1500 беларускіх рублёў), а за карыстанне лежаком неабходна аддаць 4 левы. Як гаворыцца, усё

Да таго ж для тых, хто не вельмі ўпэўнена трымаецца на шанпы патануць мінімізаваны. На пляжы літаральна праз кожны 20 метраў размешчаны пункты ратавальнікаў, якія не зводзяць вачэй з тых, хто купаецца. У выпадку, калі нехта заплывае вельмі далёка (а аўтар гэтых радкоў якраз і належыць да гэтай катэгорыі) ці не вельмі добра адчувае сябе ў вадзе, ратавальнікі пачынаюць клікаць выйсці на бераг, што ёсць моцы дзьмучы ў свісткі. Самых незгаворлівых у выпадку непадпарадкавання чакае пакаранне. Але ніякіх слоў на павышаных танах, абраз, а проста "асвяжальны душ". Выглядае гэта наступным чынам: двое ратавальнікаў заходзяць у

пачынаюць абліваць яго гатэляў і паляпшэнне ўмоў вадой... Праўда, да гэтага даходзіць вельмі рэдка. За два тыдні знаходжання ў Сазопале падобную карціну мне давяло-

Лёгка на пляжы лёгка ў быце

Немалаважнымі для любога нармальнага чалавека на адпачынку падаюцца і бытавыя ўмовы, у прыватнасці, умовы пражывання. Трэба адзначыць, што прапановы, па меншай меры на прыкладзе Сазопала, крыху перавышаюць попыт. На дзвярах гатэляў ці проста на бліжэйшых да гатэля дрэвах можна пабачыць аб'яву "Свабодні стаі", што ў перакладзе з балгарскай мовы азначае ёсць свабодныя нумары. Двухмесны нумар, у якім, акрамя двух ложкаў, шафы і тумбачак, ёсць тэлевізар, халадзільнік, кандыцыянер і, зразумела, душ, каштуе 30 еўра ў суткі. Натуральна, кошты на жытло вар'іруюцца ў залежнасці ад ступені камфартабельнасці і набліжанасці да мора.

Уразіла тое, што жыллёвая інфраструктура ў курортных гарадах Балгарыі пастаянна развіваецца. Тут жывуць па правіле: лета зіму корміць. Значныя сродкі, якія зарабляюць гаспадары гатэляў падчас курортнага сезона, укладваюцца ў дабудову (пашырэнне) гэтых самых да бясплатнага кілішка масцікі

пражывання ў іх. Трохзоркавы гатэль "Вікторыя" ў Сазопале, дзе я пражываў, таксама будзе пашыраны восенню-зімой за сродкі, якія гаспадыня Бонка Петкава збярэ з пастаяльцаў летам. Дарэчы, гаспадыня "Вікторыі" прызналася, што гатэль ёй быў падораны мужам на дзень нейкай сямейнай урачыстасці... Слухаў я і прыкідваў, ці шмат мужчын у Беларусі змогуць падарыць сваёй жонцы на дзень народзінаў чатырохпавярховы гатэль. Каб называецца, пры справе была...

Ад мусакі да кавармы

Пра смачнасць і арыгінальнасць балгарскай кухні сярод гурманаў ходзяць легенды. Але, што называецца, лепш адзін раз пакаштаваць, чым сто разоў паслухаць аб тым, як смачна гэта было.

У Сазопале літаральна на кожным кроку разнастайныя ўтульныя кавярні і рэстаранчыкі. Мяркуйце самі, двух тыдняў не хапіла, каб наведаць хаця б трэцюю частку рэстаранаў, што размяшчаюцца на

марскім узбярэжжы... Рэстаратары канкурыруюць паміж сабой, ідзе пастаянная барацьба за кліента. Спосабы заманьвання людзей разнастайныя — ад мінімальных цэн

цыянткі працуюць з кліентамі, так бы мовіць, па нацыянальнай прыкмене. Тыя з іх. хто валодае англійскай мовай, робяць заказ у англамоўных наведвальнікаў, а з тымі, хто прыехаў, напрыклад, з краін былога СССР і не ведае ні слова паанглійску, працуюць рускамоўныя афіцыянткі. Дарэчы, адсутнасці моўнага бар'ера многія расіяне, беларусы і ўкраінцы паміж Турцыяй і Балгарыяй выбіраюць менавіта апошнюю краіну. Але вернемся да харчаван-Акрамя разнастайнасці

страў, абсалютна ў любым рэстаране ўражвае так званы "грапа-нашаму, парцыённы выхад. Напрыклад, сусветнавядомай салаты па-300 грамаў. Карацей, для таго, каб наесціся, на вячэру можна ўзяць адну салату. Цэнавы дыяпазон наступны: прыстойна паабедаць, узяўшы суп, бульбу мясам, салату і келіх піва, можна за 5—7 долараў. Звышшыкоўная вячэра са 100 гра-10—15 долараў на чалавека. Зразумела, што можна паесці і танней — было б жаданне.

стравах, якія спадабаліся вага, акрамя аднаго— адсутбольш за іншыя. Тым, хто насці якога б там ні было пах-збіраецца наведаць Балгарыю, мельнага сіндрому... раю пакаштаваць нацыянальны балгарскі суп, які называецца "таратор". У спёку мелка нацёртыя гуркі, залітыя кефірам, карыстаюцца попытам не крам не ўдалося знайсці ніводнага гатунку цёмнага піва. Для толькі ў курортнікаў, але і ў мясцовых жыхароў.

3 тых страў, што мне асабліва спадабаліся, вылучыў бы яшчэ дзве — мусаку і каварму. (Дарэчы, мусаку прасцей, чым

(балгары гэты напой называ-

юць гарэлкай, але на смак —

звычайны пектусін). Нельга не

адзначыць, што ў кожным па-

важаючым сябе рэстаране афі- каварму, можна прыгатаваць у хатніх умовах. Гэтая самая мусака ўяўляе сабой тушаную ці вараную бульбу, якая пераме-

шана з мясным фаршам. Шык

стравы ў тым, што яна падаец-

ца абавязкова разам з кіслым

кефірам. Атрымліваенна даволі

смачна.)

Каварма — больш склаланая страва. Тушаная гародніна ў спалучэнні з мясам, рыбай, крэветкамі і мідыямі ствараюць даволі запамінальны смак. Пасля адной порцыі кавармы з "грамажам" у 400 грамаў есці не хочацца вельмі доўга...

Калі, прыехаўшы ў Балгарыю, вы збіраецеся набываць прадукты ў крамах і гатаваць самастойна, то неабходна ведаць: кошты на прадукты амаль мінскія. Танней толькі садавіна

Што да спіртных напояў, то Балгарыя ва ўсе часы славілася сваёй віннай вытворчасцю Віны ў Балгарыі танныя і якасныя. Напрыклад, бутэлька аб'ёмам у 0,75 літра "Мядзведжай крыві" каштуе ў пераліку 2600 беларускіх рублёў. Аматамамі балгарскай ракіі каштуе рам больш моцных напояў прапануецца ракія. Па-сутнасці – звычайная самагонка са смакам абрыкоса, слівы і гэтак Не магу не спыніцца на тых далей. Карацей, нічога асаблі-

Акрамя ўсяго, алкагольны асартымент Сазопала ўразіў яшчэ і тым, што на паліцах аматараў гэтага напою — толькі светлыя гатункі моцнасцю не

Калі піць у Балгарыі большменш танна, то курыць вельмі стратна. Пачак больш-менш якасных цыгарэт каштуе ў пераліку ад 3000 беларускіх рублёў. Уразіла яшчэ і тое, што папярэджанне аб шкоднасці гэтай звычкі для курыльшчыка людзей, якія яго акружаюць, займае прыкладна трэцюю частку пачка. Акрамя таго, амаль на кожным пачку друкуюцца тэлефоны агульнанацыянальнай "гарачай лініі". Для тых, хто вырашыў завязаць з курэннем..

Сувенірнае мора

Любы паважаючы сябе турыст з вандроўкі прывозіць разнастайныя сувеніры як напамін аб адпачынку. Іх выбар даволі багаты. Акрамя він з курортнай Балгарыі, рэкамендую прывезці разнастайныя парфумерныя вырабы, у якіх утрымліваецца ружовае масла: здаецца, уся балгарская парфума — ад разнастайных крэмаў да духоў — трымаецца на ружовым водары. Кошт кавалачка ружовага мыла — 3500—4500 беларускіх рублёў, крэмы для рук і твару каштуюць — 7000— 10.000. Карацей, ёсць з чаго

> Кастусь ЛІПСКІ. Сазопал, Балгарыя.

ФОТОФАКТ

В Индии — сезон дождей; мощные потоки воды смывают дома

СЕНСАЦИЯ

И произошло чудо

надежду многим людям с нарушением работы мозга. С помощью нового электронного устройства они вывели пациента из шестилетней комы.

Мужчину долгое время считали безнадежным, передает НТВ. После ограбления и сильного удара по голове он все эти годы находился без движения. Теперь, с согласия семьи, ему имплантировали мозговой стимулятор

Американские ученые дали электродами. И произошло чудо даже по медицинским меркам — 38-летний больной заговорил, он может принимать пищу, понимает родных и смотрит телевизор.

По мнению специалистов, стимулятор восстанавливает сообщение между работающими клетками мозга и может помочь еще сотням тысяч пострадавших от черепно-мозговых травм.

Новая вспышка ящура

графства Саррей. Результаты анализов подтвердили наличие вируса в крови крупного рогатого скота. Зона в радиусе 3 километров от фермы объявлена запретной. На территории страны запрещены любые передвижения крупного рогатого скота и свиней. Европейская комиссия приняла постапорт всех видов животной,

В Великобритании рассле- одной из версий, причиной дуют новую вспышку ящура. новой вспышки болезни, кото-Этот смертельный для живот- рая в 2001 году нанесла огромрая в 2001 году нанесла огромных вирус был обнаружен на ный ущерб британской эконоодной из ферм британского мике, могла стать неосторожность ученых, разрабатывавших от нее вакцину.

Это заболевание чрезвычайно быстро распространяется среди скота. Человеку вирус передается очень редко и не представляет опасности. Во время вспышек эпидемии ящура в прошлом Британия новление, запрещающее экс- понесла огромные убытки. В ходе крупной эпидемии 2001 мясной и молочной продукции года забито было, по разным из зараженного района. Но оценкам, между 6,5 и 10 милсамое интересное, что, по лионами голов скота.

За сокровища подо льдом

и не только из-за климатических изменений, но и из-за конфликтов вокруг контроля над его обширными богатствами. В воображении многих Арктика — огромная, постепенно тающая масса льда, но в

Обстановка в Северном вище — нефть, золото и алма-Ледовитом океане накалилась, зы. За эти сокровища ведут спор Россия, Канада, США, Дания и Норвегия.

По данным Национальной океанической и атмосферной администрации (НОАА) США, в последние 20 лет выбросы недрах самого маленького из парниковых газов привели к океанов (14 млн квадратных изменениям в Арктике. В рекилометров), на глубине 4000 зультате этих изменений страметров от ледяной поверхнос- ны уже практически готовы ти, в полной темноте, скрыва- начать разведку и разработку ется еще не сочтенное сокро- скрытых богатств.

ПОЛИТКУХНЯ

Месяц на раздумья

Политсовет ОГП предоставил членам партии, являющимся активными сторонниками движения А.Милинкевича "За Свабоду!" и занимающим в этом движении руководящие посты, возможность определиться с выбором — либо партия, либо Милинкевич. Думать можно до 1 сентября.

"Это компромиссный вариант. Он целиком соответствует требованию партийного vcтава, и в то же время предоставляет людям сделать выбор, не сжигая мостов. Данное решение затрагивает небольшое количество членов партии. Только тех. кто занимает должности и в ОГП, и в создающемся движении Милинкевича. А это 8—10 человек по всей стране", - прокомментировал решение Политсовета заместитель председателя партии Ярослав Романчук.

Вместе с тем рядовые представители ОГП, которые на Конгрессе демократических сил в мае 2007 года не вошли в партийную фракцию, пока не будут исключены из партии. Устав ОГП позволяет членам партии не выполнять решения, с которыми они не согласны. Но данное право не распространяется на руководящий состав партии.

Елена НОВИКОВА.

СУСЕДЗІ

Трапіць у Польшчу будзе складаней

Пытанні, звязаныя з наступствамі ўступлення Польшчы ў Шэнгенскае пагадненне, абмяркоўваліся ў ходзе беларуска-польскіх консульскіх кансультацый.

прэс-сакратар польскі бок праінфармаваў беларускіх калег аб тым, што з 1 лістапада Польшча плануе ўвесці новыя правілы выдачы віз згодна з патрабаваннямі Шэнгенскага пагаднення кошт аднаразовай візы складзе 60 еўра (цяпер — 5 еўра).

Прэс-сакратар МЗС Беларусі Андрэй Папоў паведаміў, што беларускі бок прапанаваў Польшчы пасля ўступлення Шэнген устанавіць на ўзаем-

Як паведаміла БелаПАН най аснове максімальна льготпасольства ныя ўмовы для перамяшчэння Польшчы Моніка Садкоўска, грамадзян дзвюх краін, у прыватнасці — кошт візы ў памеры 35 еўра. Беларусь таксама прапануе Польшчы "не лэнансаваць дзейнае пагаднение аб узаемных паездках грамадзян, захаваць у асобных катэгорый ільготы на перамяшчэнне мяжы", сказаў А.Папоў.

Канчатковага рашэння на гэты конт не прынята.

Таццяна ДАРАШЧОНАК.

ЗДАРЭННЕ

Беларускія разборкі ў Амерыцы

Сварка беларускай сямейнай пары, якая пражывала ў Эшвіле (ЗША, Паўночная Караліна), пацягнула смерць жонкі. Такую папярэднюю версію паліцыі распаўсюдзіла амерыканская газета **"Сітызен Таймс".**

Дзмітрый Сімановіч прызнаўся паліцэйскаму ў забойст- ЗША, Дзмітрый знаходзіўся ў ве 26-гадовай жонкі. Цела загі- краіне некалькі месяцаў, нуўшай было знойдзена каля тэрмін дзеяння яго візы заканложка ў спальні. Як паказала анатаміраванне, Іна Сімановіч была задушана. Жанчына была паказанняў беларусу інкрына трэцім месяцы цяжарнасці. мінуюць наумыснае забойства, У пары ўжо ёсць два маленькія за якое прадугледжана пакадзіцяці, якія, паводле інфарм- ранне смерцю або пажыццёвае ацыі паліцыі, не з'яўляюцца ім турэмнае зняволенне.

Іна мела від на жыхарства ў чваецца ў лютым 2008 года.

Пасля папярэдняй дачы

Марына РАХЛЕЙ.

СЛЫШАЛИ?

Путь покаяния

Необычное богослужение прошло в здании церкви "Новая Жизнь". Пастор минской церкви "Иисуса Христа" Борис Черноглаз представил прихожанам и гостям программу "Путь покаяния". Это презентация, рассказывающая об эпохе коммунистического тоталитаризма, когда миллионы людей были сосланы в концлагеря или расстреляны за инакомыслие.

ведены такие факты: 7 миллионов человек умерли в Украине во время голодомора в 1933 году; в 1937 году в Советском Союзе было уничтожено более 300 000 священников; в Беларуси за 1937 год была уничтожена почти вся интеллигенция. Эти и другие не менее ужасающие факты свидетельствуют о бесчеловечной сущности коммунис- сом, который противостанет тической идеологии, унесшей жизни 106 миллионов человек Борис Черноглаз.

по всему миру. Когда Каин убил своего ния Что ты сделал? Голос крови брата твоего вопиет ко Мне от земли". Кровь убитых праведников и сегодня вопиет к Богу от земли. Именно поэтому

В ходе служения были при- наша земля несет на себе столько проклятий: алкоголизм, наркомания, онкология, разводы. высокий уровень преступности и детской смерт-

> "Есть только один путь путь покаяния перед Богом. Церковь первой должна провозгласить покаяние в национальных грехах и стать тем головсякой неправде", — сказал

В заключение богослужеверующие молились, брата Авеля, Бог сказал ему: прося Бога помиловать наш народ и простить за те грехи, которые совершили наши предки, служа человеконенавистническому духу коммуРОЗДУМ

Калі радасць— не ў радасць…

Хоць прайшло ўжо нямала часу, але даклад Мікалая Чаргінца на з'ездзе новага Саюза пісьменнікаў Беларусі аказаўся для мяне вельмі незвычайным тым, што літаратурную брацію, якая не пакінула старога СП Беларусі, дакладчык называў сваімі апанентамі. Апанент — гэта з рытуалу абароны кандыдацкіх і доктарскіх дысертацый, і быць апанентам запрашаюць, даюць згоду, увогуле гэта вялікі гонар вучонаму, калі яго клічуць у апаненты. Як апанент у дакладзе М. Чаргінца я ананімны, не па запрашэнні, і не апаніраваць збіраюся шаноўнаму дакладчыку. Дарэчы, калі б такі даклад прагучаў на пачатку 30-х гадоў мінулага стагоддзя, ён меў бы не зусім акадэмічную афарбоўку, а стракацеў бы слоўцамі тагачаснага лексікону следчых і суддзяў: "вораг народа" (пра М.Чарота, У.Дуброўку, Я.Пушчу), "нацыя-нал-фашыст" (пра М.Зарэцкага, У.Жылку). І тут я шчыра радаваўся і радуюся, што той акрутны час — у гістарычнай далечы, што нашае грамадства сапраўды ў цэлым — на зусім іншых маральных падвалінах. Але радасць мая ад даклада М. Чаргінца была, пасутнасці, не радасцю. Чаму, я імкнуся ніжэй сказаць, зусім нікому не апаніруючы... У ідэале пісьменнік па сваёй

прыродзе - нікому не саюзнік, пісьменнік — асоба, яго назначэнне — асобнае. І гэта вельмі індывідуальная справа— аб'яднанне мастакоў слова. Л.Талстой з Ф.Дастаеўскім не аб'ядноўваліся; не вельмі аб'ядноўваліся У. Маякоўскі і С. Ясенін, Я. Колас і У.Дубоўка, М.Танк і А.Куляшоў. Сапраўдныя, незвычайныя таленты сапраўды не вельмі аб'ядноўваюцца. Аб'ядноўваюць іх — гвалт, насільніцтва. Але і тое праўда, што таленты аднаго пакалення, адной думкі, аднаго пафасу аб'ядноўваюцца, як вакол А.С.Пушкіна ці Міхася Чарота, ці Алеся Разанава. І гэтыя аб'яднанні — бласлаўлёныя, бо яны арганічныя, на эстэтычных падвалінах, на веры ў ідэал...

Можна сказаць, што Расія XIX стагоддзя жыла неяк без літаб'яднанняў (хоць мы памятаем гурток "Арзамас"). Літаб'яднанне — дзецішча рэвалюцыі, ідэі калектывізму. У 20-х гадах па Расіі, у Пецярбургу іх была маса, каб у 1934 годзе вакханалію іх скончыць...

Творчых саюзаў увогуле можа быць дзесяткі, бо калі ёсць пісьменнікі з арыгінальнымі эстэтычнымі платформамі, ідэямі, формамі, то вакол буйнейшых з іх. таленавіцейшых. ля кожнага могуць засноўвацца гурткі, літстудыі, літсаюзы. Тое, што яшчэ адзін саюз пісьменнікаў у Беларусі ўзнік, павінна было б толькі радаваць. Але не вельмі на радасць ён узнік... Чаму? Звернемся найперш да гісторыі літаратуры — сваёй і суседзяў. У нас, у Беларусі, у 20-я гады было два асноўныя літаб'яднанні— "Маладняк" (1923) і 'Узвышша" (1926). З канца 20х гадоў на пачатку 30-х сваё ваяўнічае месца заняла БелАПП (Беларуская асацыяцыя пралетарскіх пісьменнікаў). Асабліва дзяржаўная, партыйная падтрымка ішла БелАППу, але падкрэслім, што ўсе тры літаб'яднанні дзяржавай падтрымліваліся, што гэта была рэальная падтрымка трох пісьменніцкіх форумаў, іх часопісаў, што гэта была ўседзяржаўная падтрымка ўсёй беларускай літаратуры.

Падобна было і ў Расійскай Федэрацыі, дзе цяпер пяць, а можа, і больш пісьменніцкіх арганізацый. Дакладна не магу гаварыць аб іх сённяшняй дзяржаўнай падтрымцы, але калі яны зарэгістраваны, то гэта ўжо дзяржаўнае прызнанне, і кожная з іх можа атрымліваць ад дзяржавы фінансавую падтрымку: у матухны Расіі ўсе дзетачкі роўныя!..

Літаб'яднанняў паслярэва-люцыйнай Расіі 20—30-х гадоў таксама было шмат: ад " Серапионовых братьев", "Перевала", "Левого фронта" да РАПП (Расійская асацыяцыя пралетарскіх пісьменнікаў). Хто як падтрымліваўся з іх дзяржавай маральна і фінансава, у якой ступені, гэта ўпаўне адчувалі, ведалі ўдзельнікі гэтых усіх рускіх серьгам". Якія там сёстры: яшчэ літаб'яднанняў (пасынкаў

гэтай справе не можа не быць, але і пасынак — сын!). Можа, у 20—30-я гады най-

класічней склаўся літаратурны рух у Польшчы. 20—30-я гады вялі ў СССР да адзінай усесавецкай пісьменніцкай арганізацыі. перакрэсліваліся ўсе аб'яднанні, усё бралася пад адзіны балдахін. Вядомыя прычыны таго: цвёрда паставіць літаратуру на службу партыі, узяць пад ідэалагічны кантроль кожнага савецкага Матэрыяльная пісьменніка. падтрымка, Сталінскія прэміі, узнагароды ордэнамі, ласка, толькі служыце партыі

верна, кан'юнктуры — верна! У Польшчы ў 20—30-я гады пэўна культ у літаратуры Язэпа Пілсудскага быў, але на агульную карцінку грамадска-літаратурнага працэсу гэта найменш уплывала. Кракаўскі "Авангард" варшаўская "Скамандра", пазcabe звязаныя з буйнымі талентамі Польшчы таго часу: "Скамандра"— з Юліянам Тувімам, "Квадрыга"— з Уладзіславам Сэбілам, "Жагары"— з Аляк-сандрам Рымкевічам. Адкуль бюджэт усіх гэтых літаб'яднанняў браўся, спецыяльным іх даследчыкам вядома: з крыніц яго яны, напэўна, не выключаюць як дзяржаўныя субсілыі, так спонсарскі-прыватныя, даход ад выдадзеных кніжак, ганарары. У СССР з узнікненнем Саюза пісьменнікаў узнікла і дзяр-жаўнае выдавецтва "Советский писатель". Дзяржаўным было ў Польшчы выдавецтва "PIW". У ім маглі друкавацца члены "Авангарла" "Скамандра", "Квадрыгі", "Жагараў". Для ўсіх жывых разнамасных пісьменнікаў і паэтаў дзверы былі адчынены! Хай развіваецца не адзін сацрэалізм, а ўсе ў мадэрным свеце кірункі, стылі!..

Дык вернемся да таго, чаму не ў сапраўдную радасць беларускай літаратуры ўзнікненне яшчэ аднаго Саюза пісьменнікаў? Гаварыць напрамую — значышь гаварышь, што гэты новы Саюз уздымаецца асабняком па і падабенстве былога Саюза пісьменнікаў СССР з яго падпарадкаваннем дзяржаве, сацыяльнаму заказу, ідэалагічнай зададзенасці. Не з творчых імпульсаў вялікіх мастакоў слова гэты саюз, не з пошукаў філасофскіх, маральных, эстэтычных, нацыянальных ідэалаў, а з прыхамаці палітыкаў мець не толькі свой кішэнны парламент, але і свой кішанковы пісьменніцкі саюз.

I яшчэ аб тым, што не можа не радаваць: паказное фінансагрупаўшчына пойдзе! Вось табе,

Маня, на ўтрыманне! Будзь дачкой правільнай, законнай, вернай! А хто цябе не хоча, хай не хоча!

Сёння былы СПБ шэраг яго членаў называе Танкаўскім, хоць можна называць Шамякінскім, Брылёўскім, і Броўкінскім, і Мележаўскім, Панчанкаўскім. Але не такое ўжо слыннае мінулае ў Танкаўскага Саюза, бо ў свой час узначальвалі яго хоць бы Андрэй Александровіч ці Міхась Клімковіч, арудавалі ў ім Лукаш Бэндэ, Алесь Кучар, Якаў Герцовіч. Розныя традыцыі па сабе пакінуў савецкі СП Беларусі!

У савецкі час дэкларавалася: беларуская літаратура - сацыялістычная па змесце, нацыянальная па форме, г. зн. па мове. Нацыянальнай па змесце яна не магла быць, любыя адхіленні сацыялістычных нанская "Квадрыга", віленскія догмаў аб'яўляліся буржуаз-"Жагары" — яны былі самі па нямі. Там Беларусь оыла БССР, прадпісана было: калі пісаць Беларусь, то савецкая Беларусь, бо ўсялякія БНР не былі Беларуссю, і калі вы пакідалі слова Беларусь" без азначэння "савецкая", то ці не пра БНР вы думаеце, ці не нацыяналіст вы?! Памятаю шумлівую кампанію, калі ваўсю крытыкаваўся Масквой Уладзімір Сасюра за верш "Любі Украіну". Як можна любіць Украіну, калі ў нас адна Радзіма — вялікі і непарушны СССР? Проста Украіну любіць было нельга, як і проста Беларусь. Шукалі тады сярод паэтаў, хто любіць проста Беларусь. На партсходзе першай кандыдатурай для расправы быў названы Анатоль Вялюгін — блізкі равеснік У.Сасюры, але яшчэ тады не настолькі масціты, каб быць суадносным са славутым ва Україне сабратам. Пра гэта мне расказваў сам Анатоль Спяпанавіч Вялюгін. У пары з У.Сасюрам у нас крытыкаваўся і

Максім Танк... Увогуле справа ў тым, што ў нацыянальных рэспубліках СССР літаратуры не маглі не быць і па змесце нацыянальнымі. Хаця некаторыя з беларускіх пісьменнікаў былі манкуртамі, нацыянальныя праблемы іх зусім не цікавілі, але то былі адзінкі і называць іх зусім не хачу. Я быў з большасцю, і большасць творцаў душою перажывала за Беларусь, за беларускую культуру і мову, жыла нацыянальнай ідэяй, ёй свядома служыла. Нацыянальная ідэя трымала, згуртоўвала пасляваенны Саюз пісьменнікаў Беларусі. І таму з распадам СССР той Саюз пісьменнікаў, у якім былі Купала і Колас, Караткевіч

распаўся, і таму ён не распадаецца і сёння, і не распадзецца, пакуль ёсць Беларусь, ёсць беларуская народная дэмакратычная ілэя.

Не маглі і не могуць людзі з народнай патрыятычнай ідэяй пайсці за тымі палітыкамі, якія нацыянальнай ідэі не прымаюць, вядуць антыбеларускую палітыку, русіфікуюць і нават амерыканізуюць родны край (апошняе асабліва відно па нізкапробных кінастужках ці ў тэлевізійных праграмах).

Мы сёння не можам не забывацца пра М.Танка, І.Меле-Я.Брыля, П.Панчанку, У.Караткевіча. І калі сёння нехта кажа, што быццам Янка Брыль — не пісьменнік і што гэта раней чыталі Брыля, а цяпер будуць чытаць (да прыкладу) Федарэнку — то гэта не толькі вельмі праблематычна,

але абсалютна неэтычна! Канешне, любое аб'яднанне пісьменнікаў у нацыянальным абсягу не можа не быць патрыятычным, не можа нават мысліпца быць якім іншым, каб без клопату пра родную літаратуру і культуру, за іх развіццё, за прэстыж беларускай мовы. Толькі на гэтай аснове можа ўзнікаць любое новае літаб'яднанне, як і створанае М.Чаргінцом. І заканамерна, што даклад М. Чаргінца на з'ездзе новага саюза пафасна прабеларускі (аж занадта), і аптымістычны наконт будучага росквіту роднай літаратуры, мала таго, самаўпэўнены, што менавіта толькі новы саюз здольны на добрыя справы, асабліва дзякуючы матэрыяльнай падтрымцы самога прэзідэнта. Дай Божа прыдаць натхнення і творчай сілы новаму Саюзу. Заўважым, аднак, тое, што

вельмі шакіруе ў дакладзе Мікалая Чаргінца: у ім будучае беларускай літаратуры ён бачыць толькі ў руках аднаго яго літсаюза, ён і не думае, што ў Беларусі сённяшняй іх можа ўзнікнуць яшчэ некалькі, што застаецца паўтысячы пісьменнікаў у старым Саюзе пісьменнікаў, і яны ж не перасталі думаць пра свой край, пра родную літаратуру, пра лес мовы. Прэтэнзіі роднай кіраўніцтва новага Саюза на гегемонію пры незаўважванні сённяшняга шырокага грамадска-літаратурнага руху, пры перакрэсліванні творчай сілы Рыгора Барадуліна, Гілевіча, Анатоля Вярцінскага, Вольгі Іпатавай, Дануты Бічэль, Віктара Казько, Міколы Арочкі. Уладзіміра Някляева, Юрыя Станкевіча, Віктара Карамазава, Васіля Якавенкі, Алеся Разанава, Алеся Паші Танк, Брыль і Быкаў, не кевіча, Эдуарда Акуліна, Міха-

ся Скоблы і многіх іншых гэта, што тут гаварыць, проста непавага да майстроў па цэху. Былы СПБ — пастсавецкі

да гэтага часу, агулам кажучы, верным сынам сацрэалізму не быў. Якую ж, аднак, эстэтычную платформу займае ён сёння? Самыя розныя! Можна сказаць, усё зблытана, перамешана, нейкая эклектыка спосабаў, варштатаў і ў ветэранаў савецкага часу, і ў маладых, пастсавецкіх творцаў. Ад гэтага наша літаратура не пабяднела. Ідзе натуральны працэс. Творчыя вынікі будуць, ды яны ёсць, толькі вока нам бракуе, якое б акінула і шырыню сённяшняга літаратурна-грамадскага руху, і ўжо вагавіты плён. Скардзімся адно, што няма шэдэўраў, а адзін аднаго не чытаем, да шырокай публікі колькі ж сапраўды таленавітага, напісанага пёрамі і старэйшых, і моладзі не даходзіць. Але вернемся ды разваг пра

СП. Нам даўно пара ўжо кінуць думаць, што ў былым пісьменнікаў былі толькі аднадумцы, што ўсё было нівеліравана, выцягнута пад адну струнку (як бы хацелася савецкаму начальству) Падначаліць пісьменніка, калі ён сапраўдны мастак, грамадзянін, сын народа, ніякая дыктатарская сістэма не можа. ніякай кагортай, падначаленай ЦК, не былі М.Танк, Я.Брыль, П.Панчанка, І.Мележ, А.Вялюгін, Ул. Караткевіч, хоць усім ім сімпатызаваў П.Машэраў, і яны яму сімпатызавалі, як і маё пакаленне паэтаў. Але й самым ЦК нас, беларускіх пісьменнікаў, дзялілі на ўсходнікаў і заходнікаў, сярод паэтаў былі броўкінцы і антыб роўкінцы. Такім чынам, СПБ як я ведаю з 1960 года, калі бых у яго прыняты, ніколі спрэс адзіным у думках, разуменн стану літаратуры, літаратурных сітуацый, перспектыў развіцця нацыянальнай літаратуры не быў. Зверху яго, праўда, балдахінам была ідэалогія. Але сваёй жывой, творчай існасці, пошуку, прыхільнасцях, відавочна, кожны быў не падобны на іншага, меў свае прыхільнасці, сваё кола сяброў.

Дык вяртаемся да таго, што вітаем новы саюз пісьменнікаў на Беларусі. Але зноў жа радасць — не ў радасць, бо не з новых эстэтычных ідэяў ён паўстаў, не якую-небудзь новую творчую пісьменніцкую ідэю ён нясе. Яго ідэя — вельмі агульная: падняць на новы эстэтычны ўзровень родную літаратуру. Ізноў жа гэтую ідэю можна толькі вітаць: хай любь новы саюз пісьменнікаў яе падымае і здзяйсняе! Ды справа. паўтараем, не ў мастацкім узвышэнні роднай літаратуры, а ва ўпражцы яе ў нарматывы былой сталінскай эпохі.

Непавагі да арганізатараў, кіраўнікоў новага СПБ я ніяк не хачу выказаць. Працуйце, шаноўныя, поспехаў вам, здзяйснення вашых творчых залумаў, хоць мне і здаецца некалькі прымітыўна-дэтэктыўнай сама арганізацыйная задума эпапеі стварэння новага СП. Усё нібы кладзецца ў працяг тэлевізійнай серыі "Вуліца разбітых ліхтароў": вопытны палкоўнік сваім Дукалісам, Ларыным, Рогавым дае заданне па абласцях знайсці прытоеных да часу паэтаў і празаікаў не без крыўдаў за іх непрыём у стары Саюз пісьменнікаў. І абрадаваць іх перспектывай буйнога росквіту іх таленту пад палкоўніцкай рукой увесці іх у шчыльныя рады новага Саюза. У абласцях Дукаліс, Ларын, Рогаў спраўляюцца ў адзіночку, горш у сталіцы, хоць малыя, але ўпаўне дастатковыя поспехі вопытны палкоўнік атрымлівае, і каб справы датычылі поспехаў у крымінальнай разведцы, палкоўнік мог бы стаць і генерал-маёрам. А так яму свеціць не больш як тытул народнага пісьменніка!.. Сапраўды, замнога ў нас на экранах дэтэктыўшчыны, і крыўдна, што якімсыні касяком яна закранула справы беларускай літаратуры.

Алег ЛОЙКА, доктар філалагічных навук, прафесар, член-карэспандэнт Нацыянальнай акадэміі навук Фота Сяргея ШАПРАНА.

Санкцыі прыйшлі, адкуль не чакалі

Канада павялічыла мытныя пошліны на імпарт з Беларусі. Міністр замеж ных спраў Канады Пітэр МакКей заявіў, што Канада пазбаўляе Мінск льготных тарыфаў. У снежні 2007 года Канада ўжо абмежавала свой экспарт на Беларусь.

Улады Канады падкрэсліваюць, што Атава разглядае пазбаўленне Беларусі гандлёвых прэферэнцый як форму ціску, каб прымусіць яе захоўваць правы чалавека і дэпрынцыпы макратычныя Сітуацыя ў сферы правоў чалавека надзвычай пагоршылася пасля прэзідэнцкіх выбараў, адзначае Пітэр МакКей. Дарэчы, за 2006 год тавара

абарот паміж Беларуссю і Канадай склаў 29 мільёнаў дола-

$\ll Cyxi$ закон» па-віцебску

Віцебскі аблвыканкам з 1 жніўня 2007 года забараніў продаж спіртных напояў у начны час — з 23 да 8 гадзін у крамах, прадпрыемствах грамадскага харчавання, акрамя гандлёвых кропак вышэйшай нацэначнай катэгорыі і катэгорыі "Люкс". У той жа прамежак часу ўведзена абмежаванне на гандаль півам, якое дазволена прадаваць толькі ў міні-кафэ, плошча якіх складае не менш як 25 м^2 .

Лакальны "сухі закон" аб'яўлены паводле прапановы кіраўніцтва Упраўлення ўнутраных спраў, якое занепакоена ростам колькасці алкаголікаў і злачынстваў, учыненых у нецвярозым стане. Віцебшчына лідэр па гэтых паказчыках абласцей Толькі за студзень-чэрвень бягучага года ў вобласці загінулі, атруціўшыся алкаголем, 253 ча-

Сяргей БУТКЕВІЧ.

Бензін зноў падаражэў

6 жніўня выраслі рознічныя цэны на нафтапрадукты, што рэалізуюцца праз АЗС канцэрна "Белнафтахім".

Рознічныя цэны павялічыліся ў сярэднім на 4,7% і складаюць: на бензін маркі А-76 (нармаль-80) — 1600 рублёў за літр (рост на 70 рублёў); бензін AI-92 — 2020 рублёў (90); бензін AI-95 — 2310 рублёў (110); дызельнае паліва 1610 рублёў (70).

Паведамленне Пасольства Славацкай Рэспублікі

Пасольства Славацкай Рэспублікі ў Рэспубліцы Бела-Славацкай русь паведамляе, што ў сувязі з дзяржаўным святам— Га-давінай Славацкага Нацыянальнага Паўстання ў сераду 29 жніўня 2007 года пасольства будзе зачынена. Звычайны прыём грамадзян Консульскім аддзелам распачнецца 31 жніўня 2007 года.

SOS!

ВІЧ-інфекцыя крочыць па краіне...

падкаў ВІЧ-інфекцыі прыпадае мае сумнае першынство па колькасці ВІЧ-інфіцыраваных краіны. з 304,3 выпадкамі на 100 тысяч насельніцтва. Увогуле на Беларусі па стане на 1 ліпеня, як паведамляе Рэспубліканскі цэнтр гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя, колькасць зарэгістраваных ВІЧ-інфіцырав-аных дасягнула 8291, ці 85,7 100 тысяч на-

ты ўжо выявілі 544 выпадкі. сяцігоддзе істотна зменшыла-Эпідэмія ВІЧ-інфекцыі ахапіла 182 адміністрацыйныя рэгіёны

большасць Пераважная хворых — маладыя людзі ва ўзросце 15—29 гадоў. Агульная колькасць выпадкаў захворвання ў гэтай узроставай групе складае 6024, або 72,7% ад агульнай колькасці хворых. Хаця пры параўнанні бачна, што колькасць захворванняў у

ся: з 24,5% у 1996 годзе да 3,0% у 2006 годзе; за паўгоддзе 2007 склала 2,8% (15 выпадкаў).

ВІЧ-інфекцыя перадаецца ў Большасць ВІЧ-інфіцыравасноўным праз ін'екцыйнае аных — мужчыны: 65,8% ад ўвядзенне наркотыкаў — 61,7% агульнай колькасці, ці 5453 ча-(5117 выпадкаў). Цягам лавекі, у жанчын паказчык апошніх гадоў расце колькасць куды меншы — 34,2%, ці 2838 ВІЧ-інфіцыраваных, якія падхапілі гэтую заразу. Заразу праз сексуальныя кантакты: у 2005

4468 зарэгістраваных вы- сельніцтва. Сёлета спецыяліс- гэтай групе за апошняе дзе- годзе — 57,2% ад агульнай колькасці, у 2006 годзе ўжо 63,4%. За 6 месяцаў гэтага года палавым шляхам інфіцыравагода ўдзельная вага гэтай групы ліся 62,7%, ці зафіксаваны 341 выпалак

агульнай колькасці, ці 5453 чачалавек.

Георгій ГЛЕБУСЬ.

СІТУАЦЫЯ

"Малады фронт" супраць Мінгарвыканкама

Заснавальнікі незарэгістраванай арганізацыі "Малады фронт" падалі іск у суд горада Мінска да Упраўлення юстыцыі Мінгарвыканкама з патрабаваннем выконваць закон аб грамадскіх аб'яднаннях і зарэгістраваць Мінскую гарад-скую арганізацыю "Маладога фронту".

заснавальнікі Сёлета Мінскай гарадской арганізацыі 'МФ" ужо двойчы падавалі дакументы на рэгістрацыю (у су-

спроб зарэгістравацца), аднак і другі раз упраўленне юстыцыі Мінгарвыканкама адмовіла ў рэгістрацыі.

"Адным з метадаў дзейнасці нашай арганізацыі мы вызначылі акцый: пікетаў, дэманстрацый, мітынгаў — у адпаведнасці з заканадаўствам. дзеючым Упраўленне юстыцыі чамусьці палічыла, што мы можам парушаць закон пры правядзенні ма-

купнасці — за спінай ужо пяць *савых мерапрыемстваў. Хаця мы* могуць абсалютна законна выў Статуце правядзенне масавых насці нас ужо абвінавачваюць у савых мерапрыемствах з'яўля-

> Зараз "маладафронтаўцы", куецца, у верасні. як мяркуе Барыс Гарэцкі, за

спецыяльна пазначылі ў Стату- ступаць ад імя ствараемай арце, што маем намер праводзіць ганізацыі. Судовае пасяджэнмасавыя акцыі ў адпаведнасці з не, на якім чыноўнікам прыйддзеючым заканадаўствам. Ціка- зецца растлумачыць суду, чаму ва атрымліваецца: задоўга да правядзенне масавых акцый пачатку нашай афіцыйнай дзей- згодна з заканадаўствам аб ма*парушэнні заканадаўства*", — ецца парушэннем і перашко-адзначыў прэс-сакратар "Ма- дай да рэгістрацыі самой арладога фронту" Барыс Гарэцкі. ганізацыі, адбудзецца, як мяр-

Георгій ГЛЕБУСЬ

ЗА ЧАШЕЧКОЙ КОФЕ С МАРИНОЙ КОКТЫШ

Людмила БРЖОЗОВСКАЯ:

«Чтобы женщина была женщиной, нужно влюбляться...»

Об этом интервью я договаривалась почти год. Дело в том, что у легенды белорусского балета народной артистки Людмилы Бржозовской почти нет свободного времени. В свои 60 с хвостиком она по-прежнему с утра до вечера

Встретившись, мы несколько часов проговорили о любви. И не только к бале*my...*

Сердцу не прикажешь...

расположение Бржозовской пытались сотни мужчин. Среди них — политики, дипломаты и даже принцы. Но она вышла замуж за журналиста. А затем — за своего партнера по сцене, народного артиста и просто красавца Юрия Трояна. – Для балерины выйти

замуж за своего партнера — оптимальный вариант? Я думаю, это вполне ес-

тественно. У нас с Трояном был союз и семейный, и творческий. Мы отлично понимали друг друга, были вместе на сцене и в жизни 19 лет...

 В театре говорят, что Вы разошлись после того, как перестали вместе танцевать...

 Да. Он влюбился в другую женщину и мы развелись. несмотря на то, что у нас был Саше тогда три года было. Юра ушел к той женщине. Для меня это, конечно, было очень тяжело. Я любила

 Сейчас вы снова вместе работаете. Много усилий пришлось приложить для того, чтобы остаться друзьями?

 На это ушли годы... А все, что когда-то было между нами, осталось в прошлой жизни. Актерам даже полезно, когда мы сейчас вместе показываем какие-то движения.

— А тогда Вы не пытались его вернуть?

 Нет, даже наоборот.
 Может, и можно было переступить через себя, но на тот момент я понимала, что он любит другую женщину. И раз он уже ушел, то зачем возвращать?

– А сейчас Вы его уже простили?

— Не знаю... Я на него уже смотрю как на другого человека — талантливого преподавателя и прекрасного партнера в

 Если не ошибаюсь, Вы дважды были замужем...

Да, первый раз я вышла замуж за журналиста Аркадия Карелина. Я тоже была в него влюблена. Но прожили мы с ним недолго. Мы танцевали с Трояном "Ромео и Джульетту". Наверное, чувства на сцене нас и закрутили... Никто даже и не предполагал, что такое может

Вас от мужа?

Можно сказать и так. Но с Карелиным у нас до сих пор сохранились прекрасные отношения. И мне очень нравится его нынешняя супруга, у них очаровательная дочь и уже есть

Вы родили сына в 39 лет. По белорусским меркам, это в 52 года. И сегодня она говоочень поздно...

Знаете, мне как будто голос свыше был. И я решилась

— Вы как-то сказали: "*Сын* — это мое главное завоеванце в жизни". Не жалеете, что у Вас лишь одно завоевание?

– Жалею. Я теперь понимаю, что можно было... И ученицам своим всегда говорю: если уж Бог дал — нужно рожать. А в то время вообще считалось, что балерина не должна рожать. И у многих не было

Вы, наверное, хотели, чтобы сын стал танцовщиком?

 Да, но, к сожалению, у него аллергия на пыль, а в театре ее хватает. Сейчас Саша учится в Институте правоведения. Говорит, что ему интерес-

 Людмила Генриховна, а может ли балерина родить ребенка, вернуться на сцену и танцевать на прежнем уровне?

— Я уже через шесть месяцев после родов танцевала. Помню, из больницы вышла с радикулитом, еле ходила. Начала делать гимнастику. Потом пошла в балетный зал — просто из любопытства, что со мной будет дальше. Один день позанималась — у меня вообще ноги не поднимались. Второй день — уже на 20 сантиметров нога от пола поднималась. А на 10-й день я уже могла нормально заниматься. Вот так быстро организм приходит в форму. А одна киевлянка родила и через четыре месяца уже на конкурсе выступала. представляете? Просто нужно верить в себя.

— А почему Вы после Троя-

на больше не вышли замуж?

Вы влюбчивый человек? Наверное, нет. Мне чтобы обязательно нало. какие-то струны души задевались. Чтобы было интересно с человеком. Наверное, можно было бы и без любви жить, но моя душа уже находится не на том уровне вибрации. И поэтому лучше просто быть в окру-

на каких-то торжествах и при-- Не знаю. Видимо, не емах. Но не люблю каждый день пользоваться косметикой. Наверное, устала от грима на сцене - А многие женшины, на-

оборот, с возрастом начинают ярче краситься...

Я никогда не боялась возраста. Но всегда хотела быть красивой. Каждый день. Правда, у меня не хватало на это сил. Я могу быть интересной и жении приятных людей. Мне, привлекательной женщиной, например,

> сейчас у меня нет стимула, чтобы начинать свое утро с макияжа. Чтобы женщина была женщиной, нужно влюбляться. А на данном этапе я влюблена только в свою работу. В этом весь А вот гримиро-

ваться я любила. И всегда наблюдала, как это делают другие. Все время обращала внимание на портреты. Например, как у врубелевской 'Царевны-Лебед выписаны глаза. Старалась тальку. Некоторые из них на- столько приживались, что даже добрала. И я к нему духи по- продукты, надо ходить в па- подину Пертини. И я стояла в рилку и бегать. Я, например, своем черном вечернем платье столько приживались, что даже добрала. сейчас используются моими

стильно. Наверное, как и Плисецкая, одеваетесь у Кардена?

- Когда мы выезжали за рубеж, просто необходимо было везти с собой туалеты. Потому что были приемы, встречи. Мы учились в институте вместе с Сашей Варламовым — он уже тогда активно интересовался модой, помогал нам. Еще я изучала журналы

лебедю" Сен-Санса я букваль-

 Людмила Генриховна, все выходила на лестничную клетзнают, что жизнь балерины ку, делала вдох-выдох и спу-

 В театре ходят легенды о это сплошные лишения. Например, Ваши ученицы круглый год сидят на диетах. Неужели и Вы до сих пор себя в чем-то ограничиваете?

– Я категорически не ем масло и не пью молоко. И стараюсь творожные продукты поменьше употреблять. Правда, когда очень хочется, покупаю пачку творога и съедаю со сметаной. Люблю булочки. Всегда слежу за количеством еды. Это когда танцуешь, приходится много кушать. Особенмод и заказывала наряды у но есть хочется после спектакпортних. У меня всегда были и ля. Кушали, естественно, всегукрашения, и обувь, и сумочки да на ночь. Наверное, это обязательно сказалось бы на фигу-Что касается профессии, то ре, если бы утром ты снова не свой костюм к "Умирающему шла на урок и не занималась. Все лишние калории выходят с

но скопировала с портрета Серова "Анна Павлова". Этот тицию несколько маек меня-

Такими Л.Бржозовскую и Ю.Трояна запомнили поклонники. (Фото из семейного архива).

— Ради любви Вы могли бы пожертвовать профессией?

- Может быть, и да. Но представляете, если мою профессию положить на чашу весов, то какой должна быть любовь, чтобы она перевесила? У меня сестра начала рисовать рит: "Представляешь, я уже не могу не рисовать!" Вот и я не могу без балета.

Моя жизнь была очень интересной. Когда танцевала. иногда думала, что моих чувств и эмоций на три жизни хватило бы! Тогда я даже не могла предположить, что когда уйду на пенсию, у меня все еще будут брать интервью...

Не отвести глаз...

Пресса не раз писала: "Когда Бржозовская только-только появилась на балетной сиене. девчонки спорили, кто красивее -Одри Хепберн или она ". Критики утверждали, что Людмила Бржозовская — единственная балерина, которой смотрят не на ноги, а на глаза.

Глазами и формами белорусской примы восхищаются до сих

— Ваша красота — это кропотливый ежедневный труд, регулярные походы к косметологам или?..

 Косметолога я не посещаю — некогда. Много хожу пешком. Если дома устаю очень или какие-то неприятности, плохое настроение, то я прихожу в балетный зал и... просто оживаю. Все неломогания как рукой снимает. Вот и весь секрет.

Если говорить о здоровье, то меня всегда вытягивала дыхательная гимнастика по Бутейко. Она лечит и дает возможность чувствовать себя мо-

Я люблю хорошо выглядеть

"Вальпургиеву ночь", вышла успех... на сцену с огненно-красными волосами. Я красила свои волосы гуашью, а сверху мне накладывали локоны. Мне интересно было этим заниматься. И в каждый свой костюм я стара-

— Получается, Троян увел кстати, везет на хорошие встре- накладывать. Эксперименти- номер я танцевала во многих ют... Балет — это каторжный ровала настолько, что, танцуя странах мира, он всегда имел труд

А сейчас так много всего фитнес-клуб открыть, чтобы можно купить... Но все такое пестрое, что я редко себе что-

Л.Бржозовская с "главным завоеванием" своей жизни Фото Виталия ГАРБУЗОВА.

Вам бы с таким опытом

"лепить фигуры"... Вес можно сбросить, и

то выбираю. Хотя когда мне занимаясь дыхательной гимвручали премию "Филипп настикой. При этой гимнасти-Морис", я купила ткань, и те- ке нельзя употреблять кофе, лась привнести какую-то де- атральные портнихи сшили алкоголь, курицу и молочные

Малоизвестные факты из жизни Людмилы Бржозовской

 Два портрета Людми-лы Бржозовской написал известный белорусский художник Борис Заборов, который уже долгое время живет во Франции.

Кроме Заборова портреты белорусской балерины писали также художники Отарий Кандауров и Александр Шостаков.

 Людмила Генриховна вместе с Марисом Лиепой снялась в главной роли в фильме "Миф".

скалась на три этажа вниз, снова делала вдох-выдох и без воздуха в легких через ступеньку бежала на три этажа вверх. Я могу про эту гимнастику рассказывать очень долго, потому что она мне помогла. Она показана при астме, диабете и других заболеваниях... А что касается фитнес-клубов, то мне Наталья Новожилова как-то предлагала примкнуть к ним, но у меня тогда

не было времени.

Непубличные люди

О своих ученицах Людмила Бржозовская говорит даже больше, чем о себе. Кто в какой партии лучше выглядит, с кем проще работать..

 Есть очень много способов сделать и фигуру, и вылепить роль так, чтобы она подходила балерине, — говорит Бржозовская. — Если я в комто вижу озарение, даже если этот человек из кордебалета. мне очень хочется ему помочь. Вот так происходило, например, с Ирой Шпак. У нее есть облик настоящей балерины.

 А почему сегодня в белорусском балете нет таких ярких

звезд, которыми бы восхищались, снимали бы их в кино и жизнь? рекламе?

 У нас есть очень красивые балерины. И Ольга Гайко, и Марина Вежновец, и Катя Борченко, и Людмила Кудрявцева. Люда и Оля недавно получили звание заслуженных артисток. Мы были очень рады.

 А почему им так поздно звание дали?

– Может быть, потому что у нас в Министерстве культуры очень часто меняются руково-

действительно Сейчас очень мало пишут о балеринах, телевидение рекламирует спектакли, но почти не снимает фильмы про танцовщиц... Почему – не знаю. Наверное, время другое...

 Известно, что раньше пылкие поклонники дарили примам Императорского балета дворцы, осыпали их драгоценностями. А сейчас что дарят?

Сегодня на сцену приносят цветы, конфеты, шоколадки, парфюм. А в мое время только цветы. Еще дарили книги. А когда я Сашу родила, один дипломат прислал мне открытку с изображением ангела над кроваткой ребенка. Она мне так понравилась, что я подобрала к ней рамочку. Она стала для меня самой настоящей иконой.

Еще я всегда хвастаюсь, что однажды мне сделал подарок сам Франко Дзеффирелли! И вся обида в том, что я только потом узнала, что это был именно он. Нас с Трояном тогда от Москвы послали в Рим. После концерта нам сказали, что мы приглашены в ложу к президенту Италии гос-

флакона духов. Говорит: "Это Вам и Вашему Адаму" (мы танцевали адажио из "Сотворения мира"). Я сочла, что это обслуживающий персонал и что такие презенты дарят всем. То, что это был известный режиссер, я поняла, когда моя одевальшина, гляля вслел ухоляшему мужчине в смокинге, начала кричать и размахивать ру-"Франко Дзеффирелли! Франко Дзеффирелли!" И я подумала: Боже мой, почему я не знала его в лицо, ведь в ответ могла сказать ему какието комплименты, я хорошо знала его фильмы... Не в деньгах счастье?..

и ждала Трояна. И вдруг ко мне

подходит мужчина и дарит два

Силуэт Людмилы Бржозовской можно увидеть на просвет на сторублевой купюре. В Италии или во Франции балерина такого уровня чувствовала бы себя настоящей царицей и эти самые рубли не считала бы... Людмила Генриховна,

Вам не раз предлагали танцевать в самых лучших театрах. Почему Вы все-таки не уехали из Беларуси? Сейчас нет такого жела-

ния. А раньше это считалось как бы дурным тоном. Мы так были воспитаны, что даже и не думали об этом. Мы с Трояном были велушей парой нашего театра, очень много путешествовали. Объездили около 35 стран. Приглашения и намеки остаться, конечно, были. Однажды мы с Трояном были на стажировке в Ленинграде. Как раз в то время известный балетмейстер Якобсон набирал труппу. И мы решили попробовать свои силы. Станцевали "Три прелюдии" Скрябина. Ему понравилось, нас пригласили в театр и сразу прелложили на выбор несколько квартир. Мы даже испугались, потому что приехали вовсе не за этим. Хотя квартиры у нас тогда не было. Но мы были счастливы тем, что имели.

– Спрошу прямо: хватает ли Вам сегодня средств на

 Чтобы хватало на все сполна, нужно разумно распоряжаться деньгами, жить экономно. Я, например, не могу экономить на еде. У меня почти нет времени готовить. Мне проще купить что-то такое вкусненькое... Несмотря на то, что кушаем мы с сыном немного, деньги быстро расходуются. Я неплохо зарабатываю. И Юра (*Троян*. — **Авт.**) помогает нам. Но все равно деньги уходят быстро, и нам с сыном недостаточно.

Раньше мы могли взять льготную путевку в санаторий и за 30 процентов от ее стоимости съезлить на юг. Сейчас я в санаторий поехать не могу (хотя не мешало бы) — путевка

 Если не секрет, какая пенсия у легенды белорусского балета? 380 тысяч. Еще у меня

есть зарплата — такая же, как и пенсия. И за звание народной артистки я получаю примерно 90 тысяч. Можно, конечно. тысяч. Можно, конечно, было бы нарисовать что-то, поставить свое имя и продать. Но это уже называется бизнес. Папины работы (отец Людмилы Генриховны — известный ху-дожник Генрих Бржозовский) мы не продаем. Поэтому сказать, что мы как-то особенно живем... У нас очень средний уровень. Не знаем вот - или ремонт доделать, или машину отремонтировать, чтобы мили-

ция не останавливала... - И это гордость национального балета, равных которой сегодня нет...

 Такова реальная жизнь... Еще у нас есть дача. Как нам казалось, в свое время очень лаже неплохая. Но по теперешним временам это называется летний домик. У нас большой сад, яблок и слив видимо-невидимо.

— Честно говоря, трудно представить, что Вы, вся такая утонченная и возвышенная, стоите у плиты и варите варенье или компот...

 Когда были молодыми, мы каждое лето и за ягодами ходили, и за грибами вместе с Валентином Елизарьевым. Я и варенье варила, и огурцы с помидорами закатывала. Я вообще очень люблю природу, зимний лес — это особый мир, который заряжает меня энергией и вдохновением..

ЧУЛІ?

Донары *дабіліся* саступак

Савет міністраў Беларусі пайшоў на саступкі донарам і пакідае 40-працэнтную надбаўку да пенсіі. Пра гэта паведаміў адзін з заснавальнікаў Фонду донараў плазмы і крыві "Кропля жыцця" Ігар Каваленка.

Саступкі з боку ўрада спынілі намеры донараў правесці бестэрміновы страйк і падаваць подпісы ў Канстытуцыйны суд, які б разглядаў канстытуцыйнасць адмены льгот гэтай катэгорыі насельніцтва.

Ігар Каваленка заяўляе, што працэс падачы подпісаў у КС прыпынены. Найперш трэба высветліць, што маецца на ўвазе пад тэрмінамі "кампенсацыя" і "льготы". "Савет міністраў даслаў ліст у Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, згодна з якім донарам пакідаюць 40% надбаўкі да пенсіі. Так што адно з нашых патрабаванняў ужо выканана. Застаецца змагацца за лекі і зубапратэзаванне", — падкрэсліў І. Каваленка.

АБЗАЦАМ

Залатая ліхаманка

Са студзеня па ліпень 2007 года беларусы набылі 18.614 мерных зліткаў золата вагой больш за 366,54 кілаграма. За тыя ж паўгода грамадзяне прадалі банкам каля 56,2 кг золата. Акрамя золата, за студзеньліпень 2007 года насельніцтва Беларусі набыло 284 плацінавыя зліткі агульнай вагой каля 5,1 кілаграма і 2138 срэбраных зліткаў агульнай вагой больш за 1 тону.

Нязваны госць

Беларус на аўтамабілі Альфа-Рамэа" пратараніў пратараніў жылы дом у крымскім курортным горадзе Феадосія. Здарэнне адбылося каля 5 гадзін раніцы. Турыст не саўладаў з кіраваннем сваім аўтамабілем Падчас сутыкнення пацярпеў кіроўца і двое яго пасажыраў ва ўзросце 17 і 21 гадоў. Зараз яны знаходзяцца ў мясцовай

Фотасесія для п'яніц

Кожнага, хто трапляе віцебскі выцвярэзнік, чакае фотасесія. Міліцыянеры ствараюць фотатэку кліентаў не для асабістага задавальнення, а з мэтай... паляпшэння памяці п'яніц. Паводле слоў супрацоўнікаў выцвярэзніка, часам тыя, хто туды трапляе, рацоўнікаў робяць выгляд, што не памятаюць гэтага. А калі ў выцвярэзніку не быў, дык за што плаціць грошы? Вось тут і дапамагае фота, на якім пазначана лата навелвання спецыфічнай установы. Фотатэкай карыстаюцца і ў тым выпадку, калі кліент, які не мае дакументаў, называецца прозвішчам сябра або суседа.

Наследны прынц са стрэльбай

У Мінск прыехаў наследны прынц Дубаі. У складзе ка-манды Аб'яднаных Арабскіх Эміратаў ён возьме ўдзел у Адкрытым кубку Беларусі па стэндавай стральбе. Прынц з'яўляецца адначасова віцэпрэзідэнтам і прэм'ер-міністрам Арабскіх Эміратаў. Спаборніцтвы пройдуць з 9 да 12 жніўня ў сталічным Sporting Club. За перамогу будуцъ змагацца 160 стралкоў з 10 краін. Адкрыты Кубак Беларусі праводзіцца ўжо ў пяты раз.

Новы коннаспартыўны комплекс

Будаўніцтва сучаснага коннага комплексу пачалося ў Ратамцы. Ужо зроблены падмурак для новага аб'екта. Тут будзе стайня на 20 коней, невялікі манеж для трэніровак перад спаборніцтвамі і вялікі манеж для спаборніцтваў па канкуры і выездцы. Дарэчы, падлога ўкладваецца спецыяльным матэрыялам, які зніжае слізкасць пры скачках коней і іншых манеўрах. Гэта зроблена для таго, каб пазбегнуць траўм.

ШТРИХИ К ПОРТРЕТУ

О детских мечтах

"Когда была ребенком, я мечтала быть укротительницей тигров, — улыбаясь, вспоминает известная балерина. — Потом — хирургом (моя мама Татьяна Игнатьевна Савич была врачом). Если бы не связала свою жизнь с балетом, то, наверное, занималась бы рисованием'

О кумирах

"Обязательно напишите, что до меня была плеяда прекрасных актеров, — просит добрый, ранимый и эмоциональный человек, Людмила Генриховна. — Николаева, Дречин, Корзенкова, Давыдов, Савельева, Ря-

женова, Миронов. Мне они очень нравились, за своей "визитной карточкой" — Вален-

О Елизарьеве

"Я очень ценю Валентина Елизарьева (худрук Театра балета) как художника, как творческую личность, — говорит Людмила Бржозовская. — На его хореографии выросли многие поколения артистов. Он сыграл большую роль в моем творчестве. Для всех Валентин Николаевич хочет казаться строгим, но на самом деле очень любит природу и животных. Однако все человеческие качества он научился прятать

О кошках

Дома у Бржозовской живут два кота. "Я очень люблю животных, — говорит она. — Например, видела, что в Испании корм для кошек и собак кладут почти возле каждого столба. А у нас человек, который кормит бездомного кота или берет животное из питомника, — редкость

Кстати, сама Людмила Генриховна в этом году навела "лоск" на нескольких бездомных котят и пристроила их по объ-

ЗВЕЗДЫ В ГОСТЯХ У "НАРОДНОЙ ВОЛИ"

Михаил ГРАБОВСКИЙ:

«Девушки тратят на меня и нервы, и здоровье...»

Не только о хоккее беседует корреспондент "Народной воли" с одним из самых ярких молодых хоккеистов Михаилом ГРАБОВСКИМ, который уже через пару недель отправляется в Северную Америку за новыми трофеями.

фортнее чувствуешь — дома или в Канаде?

– Здесь, конечно. Семья, родственники, друзья... Это же нельзя ни с чем сравнить! Душой и телом отдыхаешь. Я вот приехал в Минск и за отпуск успел уже слетать сначала в Хорватию, а затем и в Турцию. \underline{B} Хорватию — с друзьями, в Турцию — с отцом и девушкой.

— А какой хоккей тебе североамериканский, российский, белорусский?

- Тот, который находится ная хоккейная лига, пик мастерства для любого хоккеиста. мечта любого хоккеиста. опыт, который я получил, выступая там, очень многое мне дал затем в Америке. В основной состав "Монреаля" в прошлом сезоне я пока не прошел, но ведь завоевал в составе "Гамильтона" Кубок Колдера. А это второй по значимости трофей после Кубка Стэнли. А вообще, наверное, ни для кого не секрет, что американский хоккей скоростью очень отличается от русского. Да и условия не сравнить. Хотя в плане финансов Россия уже практически сравнялась с Америкой. В некоторых российских клубах даже получают побольше, чем в том же "Гамильтоне"

На московское "Динамо" обиды не было, когда не выплачивали зарплату?

– Нет, какая обида... Я же свой выбор сам сделал. Тем более что с московским "Динамо" стал обладателем Кубка чемпионов и лучшим бомбардиром клуба.

- А что тогда случилось в плане финансов?

 Спонсор обанкротился и отказался от команды. — Игроки не пробовали бун-

товать? Нет, вроде, да и что толку-то?.. Хотя, может, ктонибудь и пробовал выступить

- Миша, где ты себя ком- него момента верили, что честно заработанные нами деньги найдут и отдадут. Что, в прин-

ципе, и случилось. - Говорят, публика в Мос-

кве тебя любила... Да уж, даже Есениным прозвали. Это, наверное, за голову кудрявую. Написали даже, что Грабовский так вошел в есенинский образ, что в московских клубах тоже стал деньги транжирить, наезжать на "хачиков", а недовольных по-сылать... Белорусский Есенин, одним словом.

 Миша, а, вообще, деньги на вершине. А это Националь- для тебя большое значение имеют в этой меркантильной жизни?

- Когда в Москве в "Дина-Российский чемпионат по мо" наступил кризис, при-уровню все-таки ниже, хотя шлось лезть в "чулок". Я же, когда в Нефтекамске играл, не все разбрасывал направо и налево. Так что на жизнь хватало. Но моя основная цель всегда была "Монреаль Канадиенс", куда я задрафтовался еще три года назад. И, честно тебе скажу, тогда, уезжая в Канаду. о деньгах думал меньше всего. Хотя деньги тоже не последняя вещь в нашей жизни.

— Первые свои большие заработанные деньги помнишь?

 В Нефтекамске было, когда получил зарплату и не знал, что с такими деньгами делать. Решил, что справедливо будет, если часть отдам родителям, а вторую часть потрачу на шмотки, еду и прочее. Позже к большим деньгам стал привыкать. - Ты не скупой человек?

Наверное, все-таки не особо. Я, например, не жалею о потраченных деньгах. Если бы был скупой или экономный, то давно бы уже какие-то накопления имел. Но деньги, я считаю, - понятие философское. Если они есть, то их вроде как бы уже и нет. Во вся-

пость не жалуются... - A на прекрасную половину человечества "лавандоса" не

ком случае, друзья на мою ску-

Это девушки на меня не

шешь — подумают, что аль- лом? фонс какой-то. Я же мужик, а подарки покупаю, то да се...

делишь девушек на две катего- то плохое, что во мне есть,

жалеют... Тратят на меня и нет и нормальная девчонка нервы, и здоровье, и деньги. можно встречаться. Определил-Шутка, конечно, а то напи- ся уже со своим женским идеа-

 Да какой тут может быть кто из мужиков не тратится на идеал? Я же говорю: если дедам-с? Рестораны оплачиваю, вушка мне понравится, если этом сезоне у "Монреаля" стоона будет меня понимать и - Год назад ты говорил, что принимать всякие мои "фе" и рии. Если развязная и ведется, это мое. На нет, как говорят, и то надо сразу нажимать. Если суда нет.

– Слышал, что раньше у гебя некая молодая особа была даже личным пресс-секретарем. Не каждый хоккеист может себе такое позволить...

– Это была одна моя хорошая знакомая. Думаю, что и я ей помог, чтобы она хоть кудато пробилась, с другой стороны и она мне Олним словом до определенного момента мы дружили. Пока отношения не испортились. Так что личного секретаря на данный момент у меня нет. Вон, Михал Михалыч у меня сейчас пресс-секретарь (Миша весело кивает в сторону главного тренера "Юности" Михаила Захарова, который после тренировки медленно шаркает к своему авто-

 А где ж ты свою секретаршу потерял? — шуткой на шутку реагирует и Захаров. Так вы ж выгнали ее из

клуба, — улыбается мой собеседник и уточняет: - Она еще и в "Юности" немного поработала в пресс-службе.

- Миша, давай, если не против, вернемся к делам более насущным. Когда снова отправляешься в Канаду?

 Отъезд у меня 27 августа как раз успею Кубок Беларуси за "Юность" отыграть. А уже 12 сентября в Америке открывается хоккейный сезон. — Планы?

 Цель одна — попасть в основной состав "Монреаля". Это, конечно, чудесно, что в АХЛ в составе "Гамильтона" я стал чемпионом прошлого сезона, но понятно же, что мечта любого хоккеиста — Национальная хоккейная лига. Пракгически все руководство "Монреаля" присутствовало на тически финальном матче "Гамильтона", так что, будем надеяться, меня заметили. Тем более что в летний юбилей. Надо ж помочь пацанам...

Алесь СИВЫЙ.

ФУТБОЛ

Аб'яўлены склад зборнай на матч з Ізраілем

Новы галоўны трэнер беларускай футбольнай зборнай Бернд Штанге назваў прозвішчы 24 гульцоў, якія запрошаны для падрыхтоўкі да таварыскага матчу супраць каманды Ізраіля, запланаванага на 22 жніўня ў Мінску.

У спіс увайшлі: варатары — Антон Амельчанка, Юрый Жаўноў (абодва — "Масква", Расія), Васіль Хамутоўскі ("Томь", Расія), Уладзімір Гаеў ("Чарнаморац", Украіна);

рац", Украіна); абаронцы — Сяргей Амельянчук ("Растоў", Расія), Ян Цігараў ("Металург", Запарожжа, Украіна), Аляксандр Юрэвіч ("Карпаты", Украіна), Арцём Радзькоў (БАТЭ, Барысаў), Павел Пласконны ("Шахцёр", Салігорск); паўабаронцы — Аляк-

паўабаронцы— Аляк-сандр Кульчый ("Томь"). Цімафей Калачоў ("Растоў") Дзяніс Коўба, Аляксей Свярнюк (абодва— "Крылы Саветаў", Расія), Максім Рамаштаў", Расія), Максім Рамашчанка ("Тарпеда", Масква, Расія), Уладзімір Карыцька ("Чарнаморац", Украіна), Мікалай Кашэўскі ("Металург", Запарожжа), Аляксей Сучкоў ("Карпаты"), Аляксандр Глеб ("Арсенал", Англія), Алег Страхановіч (МТЗ-РІПА, Мінск);

нападаючыя Карніленка ("Дняпро", Украіна), Генадзь Блізнюк, Віталій Радзівонаў (абодва БАТЭ), Раман Васілюк ("Го-мель"), Віталій Кутузаў мель"), Вітал ("Піза", Італія).

У нацыянальную каманду вярнуўся М.Рамашчанка, які ў кастрычніку мінулага года адмовіўся выступаць пад кіраўніцтвам Юрыя Пунтуса. Не выкліканы на збор капітан каманды Сяргей Штанюк

Дзмітрый УЛАСАЎ.

АЛІМПІЯДА-2008 Трапна!

На сённяшні дзень беларускія стралкі заваявалі 9 з 10 алімпійскіх ліцэнзій. Пра гэта гаворыцца ў паведамленні прэс-службы Міністэрства абароны краіны. У ім зазначана, што комплекс мерапрыемстваў, што выкананы Беларускай федэрацыяй стралковага спорту, і вынікі, дасягнутыя беларускімі спартсменамі, даюць усе палставы разлічвань на паспяховае выступленне на чарговых летніх Алімпійскіх гульнях, далейшую папулярызацыю развіццё стралковага спорту ў Беларусі, захаванне першых пазіцый у стралковым спорце.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ.

лату праз рэдакцыйны офіс

(вул. Энгельса, 34а) альбо

пазваніць па тэлефонах: 206-

63-93 ці 206-68-71. Пасля

званка да Вас прыйдуць

нашыя валанцёры са све-

жымі нумарамі газеты і дапа-

могуць аформіць перадапла-

латы за месяц ранейшая —

9500 рублёў для індыві-

дуальных чытачоў і 15.000

рублёў для арганізацый,

прадпрыемстваў, устаноў,

фірм. Банкаўскія рэквізіты

УП "Народная воля":

"Народнай волі" такія:

Нагадваем: сума перадап-

ту за любы тэрмін.

ХАКЕЙ

Лядовая інтрыга

выйшлі дзесяць клубаў. Па адным прадстаўніку вылучылі уступілі наваполацкі "Хімік-СКА" і жлобінскі "Металург".

Пакуль пакінем у баку турнірныя перыпетыі, засяродзімся на тым, з якім кадра- Аляксандрам Макры вым багажом каманды па- Ігарам Андрушчанкам. дышлі да гэтага турніру.

кадравым фронце найбольш значныя страты. Пагаворваюць, што звязана гэта ў першую чаргу з тым, што становішча каманды, якую неафіцыйна апякаў старшыня Беларускай федэрацыі хакея Уладзімір Навумаў, значна па-горшылася— адсюль адток трэнераў і хакеістаў. У гэтым сезоне МУС адмовілася ад шэфства над "Дынама". З чым канкрэтна гэта звязана, зараз сказаць цяжка...

Так ці іначай, пакінуў каманду галоўны трэнер дына-маўцаў Эдуард Занкавец. У гэтым сезоне ён працаўладкаваўся ў Санкт-Пецярбургу, дзе ўвайшоў у трэнерскі склад мясцовага СКА. На яго месца прыйшоў добра вядомы ў беларускім хакеі спецыяліст — Андрэй Сідарэнка. Да таго, як русі з'ехаць з Беларусі, Сідарэнка доўгі час працаваў з беланацыянальную трэніраваў зборную нашай краіны. Кантракт з Андрэем Сідарэнкам быў падпісаны толькі ў ліпені, таму чакаць, што за кароткі тэрмін яму ўдасца падрыхта-"Дынама" да годнага старту ў Кубке Беларусі, не даводзіцца. Да таго ж у іншыя клубы перайшлі хакеісты, якія складалі касцяк дынамаўскай каманды ў мінулым сезоне: Леанід Фацікаў, Алег Хмыль, Андрэй Глебаў, Алег Шафарэнка — вось няпоўны спіс дынамаўскіх страт.

На двары — апошні месяц Куды лепш складаюцца лета, а ў Беларусі ўжо распа- справы ў асноўных канкурэнчаўся чарговы хакейны сезон. таў "Дынама" — хакейных Пралогам да рэгулярнага сезо- клубаў "Керамін", "Юнацтва" на, як і ў мінулым годзе, стаў і "Гомель". Апошнія не толькі Кубак Беларусі. На старт збольшага захавалі свой мінулагодні склад, але і прыкметна ўзмацніліся. Напрыклад, у "Юнацтва", якое лічыцца абласныя цэнтры, тры каман- "Юнацтва", якое лічыцца ды прадстаўляюць Мінск. Ак- ледзьве не самым забяспечарамя іх, у барацьбу за трафей ным клубам краіны, прыйшлі хакеісты зборнай Беларусі Сяргей Стась, Сяргей Шабанаў і Віктар Касцючонак. "Керамін" узмацніўся вопытнымі Аляксандрам Макрыцкім і

Мінулагодні ўладальнік Кубка Беларусі, мінскае "Дынама", здаецца, панесла на мель". У яго шэрагах у новым мель". З несталічных клубаў досезоне будуць выступаць Сяргей Задзялёнаў, Віктар Бліноў, Яўген Крывамаз, Віталь Валуй, Міхаіл Клімін...

Астатнія каманды сённяшні дзень у кадравых суадносінах саступаюць "вялікай чанвёрны". Лумаенна, што ал кожнага з сярэднякоў можна будзе чакаць сюрпрызаў.

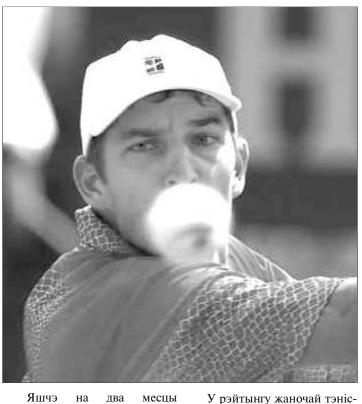
Бадай, менавіта "Юнац-тва", "Гомель" і "Керамін" будуць галоўнымі прэтэндэнтамі на валоданне Кубкам Беларусі сезона 2007—2008 гадоў. Гэтае меркаванне падмацоўваецца вынікамі двух прайшоўшых тураў Кубка Беларусі, у якіх названыя каманды атрымалі перамогі.

Вядомы хакейны спецыяліст, заслужаны трэнер Бела-Валерый лічыць, што ўзровень беларускага першынства застанецца рускімі клубамі, а таксама прыкладна такім жа, як і ў мінулым годзе: "Адзіная бачная на сённяшні дзень страта яўнае аслабленне мінскага "Дынама". Каманда, якая ў міжсезонне згубіла столькі класных хакеістаў, наўрад ці здолее скласці канкурэнцыю асноўным сапернікам. І тым не менш ад сезона, які стартаваў, першую чаргу я чакаю інтрыгі. У нас многа цікавых каманд, і кагосьці скідваць з рахункаў, а тым больш вызначаць чэмпіёна — заўчасна".

Віталь ГАРБУЗАЎ.

РЭЙТЫНГ

Мірнаму засталося пяць крокаў да вылету з сотні лепшых тэнісістаў

апусціўся рэйтынгу Асацыяцыі тэнісістаў-прафесіяналаў. З 6 жніўня ня 18-годдзе, узнялася з 45-га беларускі спартсмен займае на 42-і радок (паўтарэнне вы-96-ю пазіцыю — самую нізкую пасля 10 кастрычніка 1999 У рэйтынгу парных гульцоў М.Мірны на чацвёртым месцы. З 16 красавіка па 22 ліпеня ён быў трэцім, а з 29 студзеня па 15 красавіка ў загодзеня загодзеня ў загодзен года. Яшчэ ў маі ён быў 45-м. студзеня па 15 красавіка ўзначальваў рэйтынг.

Максім Мірны ў най асацыяцыі Вікторыя Азаранка, якая адзначыла 31 ліпешэйшага дасягнення ў кар'еры), Таццяна Пучак — з 82-га

Дзмітрый УЛАСАЎ.

Адрас рэдакцыі:

220030, Мінск, вул. Энгельса, 34а. Прыёмная: тэл./факс (017) 206-68-71. Тэл./факс рэкламнага аддзела: 206-69-04, 206-69-06. E-mail: nv@promedia.by http://www.nv-online.info

Індэкс 63222

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцзязуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешнаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не у терапоху пакциае за сасом. За върсимацыю, размешчаную у ракламных ао явах, радакцый не адказвае. Могуць друкаваща матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетакі. Пасведчанне аб рэгістрацыі перыядыннага выдання №246 ад 10 кастрычніка 1996 г. (пас-ведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў ТАА "Типография Михайлова - С", 214020, г.Смаленск, вул. Шаўчэнкі, 86. Па заказе ТАА "Типография Михайлова", 214000, г.Смаленск, вул. Кастрычніцкай рэвалюцыі, д.38, кв.54.Падтісаны ў друк 9.08.2007 у 16.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж: 11 000 экз. Заказ №

ГАЗЕТА — ЧЫТАЧЫ

со своим "я". Но все до послед-

Дапамажыце ім, калі ласка... І нас сапраўды стане болей!

Сябры!

0402280179

ИЗВЕШЕНИЕ

КВИТАНЦИЯ

Шаноўныя прыхільнікі "Народнай волі"!

Сапраўды, амаль усе Вы зрабілі перадаплату (дзякуй!), і ў бліжэйшыя месяцы "Народная воля" будзе ляжаць на Вашым стале.

паважаныя чытачы, да Вас ёсць яшчэ адна просьба! Хочацца, каб у "Народнай волі" з'яўлялася ўсё больш і ту за любы тэрмін: за месяц, больш прыхільнікаў. Мно- два, тры, чатыры, пяць... гія з задавальненнем сталі б нашымі чытачамі, ды не ве- шаноўныя сябры, загітуе

унн* 100961759

каб рэгулярна атрымліваць газету. Дапамажыце ім, калі ласка, аформіць перадапла-

Калі кожны з Вас,

Сумма

Beero.

ИЧУП «Народная воля»

«Приорбанк» ОАО ПБУ 113 г.Минск

Счет получателя 3012006535014 Лицевой счет

павялічыцца тыраж вашай значна палепшыши фінанвыхаду газеты.

Але ж паўтараем: у нас, даюць, што трэба зрабіць, хоць бы па аднаму чытачу за нумары бягучага і наступ- аператыўна зрабіць перадап-— можаце ўявіць, на колькі ных месяцаў (можна да канца года), няхай яны, любімай газеты! Адначасова нашы будучыя чытачы, з вашай дапамогай тэрмінова савае становішча рэдакцыі, наведаюць любы філіял "Беміне небяспека спынення ларусбанка", а там, дзе іх няма. — любое паштовае Каб зрабіць перадаплату аддзяленне. Мінчане могуць

Абонентская карточка

на номера газеты «Народная воля» за июль, август, сентябрь,

	опчестмено печатными буквами и обязат ельн в в редокцию с копией платежного документ
фамили	Я
Р	отч.
индекс	
	го отделения
область	
район	
названи пункта	е населенного
	город, городской поселок, поселок, деревно (пужное — подчеркауть)
улица пр-т	50 M CORONE COM COM M C (10 / 20 / 20 / 20 / 20 / 20 / 20 / 20 /
	К (нужное— подчеркнуть)
	корп. кв.

p/p 3012006535014, AAT "Пріорбанк", ЦБП 113, код 749, YHH 100961759. Вымушаны і на гэты раз звярнуць увагу на тое, што пе-

расылаць у рэдакцыю трэба не толькі копію плацежнага дакумента, але і запоўненую АБА-НЕНЦКУЮ КАРТКУ, узор якой друкуем і ў сённяшнім

нумары. Зноў запаўняйце выразна, пажадана друкаванымі літарамі. Разумеем: для тых, хто рабіць гэта будзе ўпершыню, не вельмі прыемная рэч. Але што зробіш: каб своечасова атрымліваць га-

> Вы з «Народнай воляй», «Народная воля» —

> > з Вамі!

тацца з такой просьбай.

зету, мы вымушаны звяр-

(фамилия, имя, отчество, адрес) Сумма платежа Предоплата за июль, август, сентябрь, октябрь, прябрь, декабрь 2007 г. (непужное зачеркнуть) Кассир Плательновк Beero ИЧУП «Народная воля» «Прнорбанк» ОАО ЦБУ 113 г. Минск Счет получателя 3012006535014 Лицевой код 749 унн* | 100961759 (фамилия, имя, отчество, адрес)

Предоплата за июль, август, сентябрь, октябрь, ноябрь, декабрь 2007 г.

Кассир Плательник

Западняетей голька при осуществлении операции на уплага напогов

платежа

(ненужное зачеркнут)

индекс и адрес почтового отделения)